

Celje - skladišče

D-Per
65/1991

OSREDNJA KNJ. CELJE

5000013545, 11

COBISS

Srečno!

Besedo srečno izgovarja na tisoče rudarjev. Vprašanje pa je, ali je ta beseda sploh še kaj vredna.

Kar nekaj mladih je s končano šolo, nekateri tudi rudarske usmeritve, četrte, pete ali šeste in celo sedme stopnje zahtevnosti, pa so brez ustreznih delovnih mest svoji izobrazbi. Še več takšnih pa nas je brezposelnih, ne da bi vedeli, do kdaj bomo še.

Vedno rad prebiram Rudarja, prinesejo mi ga zaposleni kolegi v RLV, in nič kaj obetavnega ni v njem za nas, ki smo brez dela.

Kolegi nam, nezaposlenim, pravijo, da bi dela bilo več, če bi starejše rudarje, posebno pa starejše invalide, upokojili, predčasno ali invalidsko. Tako bi res lahko zaposlili nekaj nas mladih, zdravih, sposobnih za delo, vsako – v našem poklicu ali drugo.

Kolegi nam pripovedujejo tudi, kako daleč se nekateri rudarji in drugi delavci vozijo v Velenje na delo in z dela. Bojda tudi več kot 100 kilometrov v obe smeri. Ta in oni še z osebnim avtom od doma do avtobusnega postajališča in potem, po službi, spet nazaj.

Tega jaz skoraj ne verjamem. A če je res, potem ni čudno, da nas je že toliko Velenjčanov brezposelnih.

Vodilni ljudje v RLV, brezposelni mladi Velenjčani vas prosimo, da o vsem tem razmislite, posebno sedaj, ko je še zadnji čas, da se starejši delavci tako ali drugače upokojijo.

Iz Rudarja in pogovorov s kolegi razbiram, da ste glede tega že veliko naredili. Zato še zdaj podprite naše težnje v tej smeri, težnje nas mladih s poklicem, a brezposelnih, da bi zamenjali vaše že starejše in izčrpane delavce.

Mi vam zaupamo. Vemo, koliko vas je v celem rudniku dobrih, izobraženih strokovnjakov in uvidenih ljudi za težave nas mladih s poklicem, a brez zaposlitve. Sicer pa vaš kolektiv v njegovih prizadevanjih brez zadržkov podpiramo in upamo, da bo beseda srečno spet zadobila pomen, ki ga je v vašem kolektivu imela nekoč. To je, da je bilo v njem veliko mladih delavcev, rudarjev in drugih, ki so si lahko ustvarili družino, jo lahko preživljali, si postavili še hišo in izšolali svoje otroke.

Še enkrat srečno!**Jože A.**

Jože, zgledi se v Uredništvu Rudarja, da ugotovimo, kdo pravzaprav si. Že zato, da boš lahko dobil honorar za ta svoj prispevek. /Uredništvo/

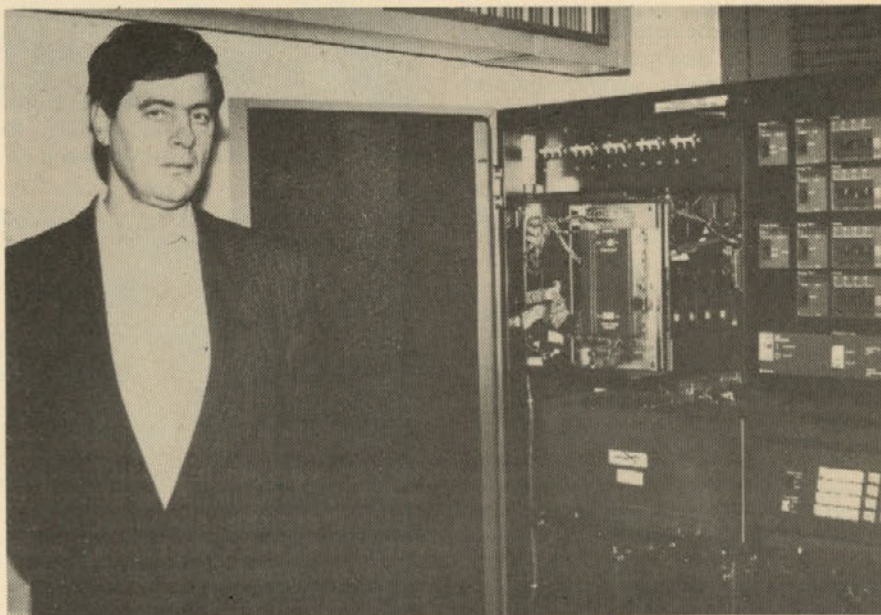
RUDAR

Glasillo Rudnika lignita Velenje

LETO XXV

PETEK, 22. NOVEMBER 1991

ŠTEVILKA 11

Nova podjetja pri RLV v času po ustanovitvi (2)**INFORMATIKA, d.o.o., Velenje, Prešernova 22****Pogovor o njej z vršilcem dolžnosti njenega direktorja dipl. ing. strojništva Zdravkom TANŠKOM**

RUDAR: Ob prehodu iz starega v novo leto 1985/86, torej skoraj ta čas pred šestimi leti, ko je vaša organizacija bila še delovna skupnost, z imenom AOP, Avtomatska obdelava podatkov, v sklopu lani razpadle sestavljene organizacije REK Franc Leskošek-Luka, Velenje, je tedanja predsednica zbora delavcev vaše organizacije Irena Likar v svoji izjavi v Rudarju ob novem letu dejala:

"Še najmanj optimistično letos stopamo v novo leto, kajti sestavljena organizacija REK Franc Leskošek-Luka je sprejela odločitev, da se naša delovna skupnost odpravi in da se moramo s 1. 1. 1986 vključiti v novo delovno organizacijo – Informatiko, Maribor."

Po 12-letnem razvoju in delu pri organi-

Dalje na drugi strani!**NAPREJ V ŠTEVILKI**

STRAN 4 – PLP Velenje v pogovoru z vršilcem dolžnosti njegovega direktorja Pavlom Budno, inženirjem lesarstva, **STRAN 7** – Od tod in tam, **STRAN 8** – Jakob Dumančič, **STRAN 11** – Odšli so v pokoj, Pred 25 leti je bil zaprt premogovnik Zabukovica, **STRAN 12** – Ime je znamenje, Obvestili "Ljubljanske banke – Splošne banke Velenje, d.d.", **Pesmi so kot mostovi, STRAN 14** – Šport in rekreacija, **STRAN 16** – Kako proizvajamo?, Iz desete letošnje, oktobrske številke **Srečno, glasila delavcev Rudnikov rjavega premoga Slovenije, Kolektivna pogodba za elektrogospodarstvo in premogovništvo podpisana!**

zacijah v sklopu bivšega REK Velenje se je tako vaša organizacija morala formalno oddaljiti od njih, končnih uporabnikov svojih storitev, in začeti poslovati kot delovna enota Elektronski računski center (ERC) Velenje enovite delovne organizacije elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije "Informatike", s sedežem v Mariboru.

Ali je glede na to letošnja transformacija vaše organizacije, ERC Velenje, v podjetje, družbo z omejeno odgovornostjo, z ustanovitelji RLV, TEŠ, ESO, SIPAK, APS in GOST, zanjo že tudi formalna organizacijska sanacija ali pa bo za tako njeno sanacijo treba storiti še kaj več?

Zdravko TANŠEK: Vaša ugotovitev drži. To je tudi formalna organizacijska sanacija.

Ob koncu leta 1990 sta se izoblikovala dva predloga glede bodoče organiziranosti ERC Velenje:

1. da se ERC Velenje vključi v podjetje, za katerega največ dela; to je v podjetje Rudnik lignita Velenje, saj zanj izkoristimo približno 80 % vseh aktivnih računalniških kapacitet
2. da se ERC Velenje organizira kot družba (delniška družba, d.d., ali družba z omejeno odgovornostjo, d.o.o.)

Letos 4. januarja so na skupnem sestanku direktorji omenjenih podjetij dali prednost ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo iz dveh razlogov:

1. kot podjetje se bomo morali tržno obnašati in sprejeti izziv konkurence
2. če bi se ERC Velenje vključil v podjetje Rudnik lignita Velenje, bi bil učinek prizadevanj za zmanjšanje števila zaposlenih v RLV (zaradi zmanjšanja potreb po premogu) nasproten

RUDAR: Kaj z vidika premoženja in storitvenih zmogljivosti vaše družbe pomeni, da so njeni ustanovitelji RLV, TEŠ, ESO, SIPAK, APS in GOST? Kaj pomeni konkretno, mislimo – v denarju, vrednosti njihovih vložkov kapitala v družbo, in v velikosti njihovih pravic pri izkoriščanju družbinih storitvenih kapacitet in delitvi njenega morebitnega dobička!

Zdravko TANŠEK: Naša družba je bila formalno ustanovljena in registrirana 10. maja 1991 z začetnimi vložki kapitala: RLV 9.060 din, TEŠ 3.165 din, ESO 960 din, SIPAK 975 din, APS 645 din in GOST 195 din.

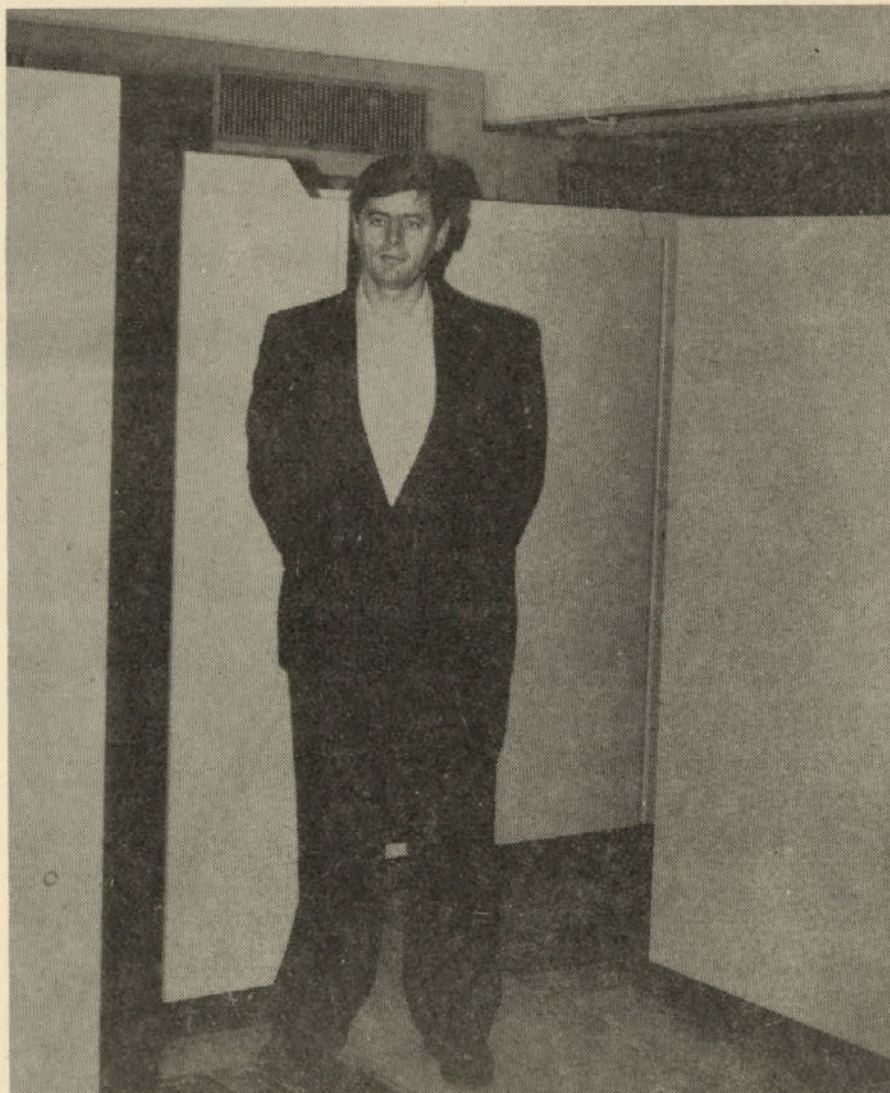
Vendar se je družba "dokapitalizirala" na osnovi opravljene delitvene bilance med INFORMATIKO Maribor in posredno INFORMATIKO Velenje oziroma neposredno ustanovitelji INFORMATIKE Velenje.

Tako so sedaj vložki kapitala: RLV 8.540.000 din, TEŠ 2.607.000 din, ESO 1.880.000 din, SIPAK 955.000 din, APS 632.000 din, GOST 189.000 din in INFORMATIKA Velenje 732.000 din.

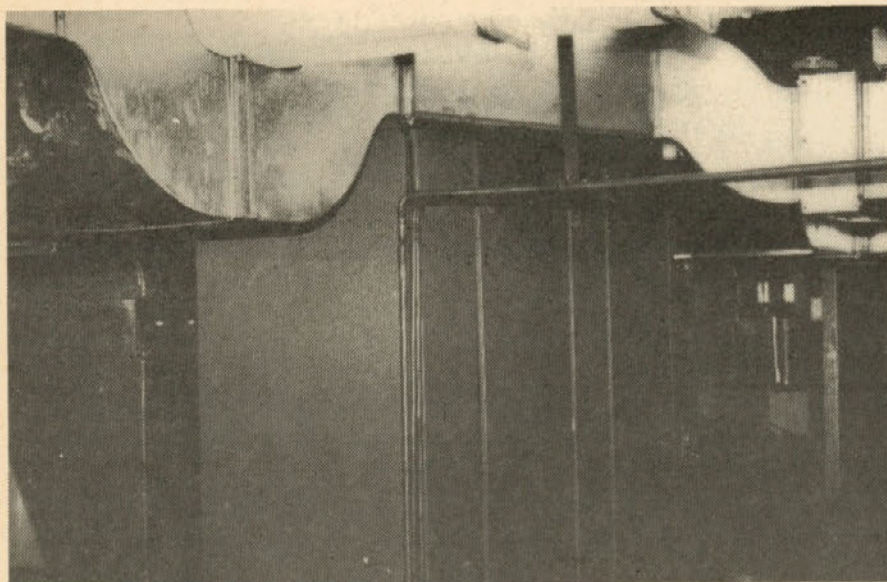
Ob upoštevanju vlaganja na osnovi leasinga (odplačila kupnine po obrokih) pa se vloge kapitala še povečajo: RLV za

V delovnem prostoru Informatike, Velenje s krmilnim delom njenega računalniškega sistema in operaterjema Zoranom Lončarjem in Darkom Jugom

V glavnem delu strojnega centra Informatike, Velenje – s 4 sestavnimi deli v obliki črke T (s centralno procesno enoto s spominskimi celicami, enoto za hlajenje centralne procesne enote – vodno hlajenje, enoto za električno napajanje celotnega računalniškega sistema Informatike ter z zagonsko enoto za centralno enoto)

Pogled na pogonsko postrojenje za zračno hlajenje enot v strojnem centru Informatike, Velenje

58.965.000 din in TEŠ za 20.717.000 din.

Vsi vrednostni podatki se nanašajo na stanje 1. januarja 1991 (1 DEM = 13 din). Zato se bodo te vrednosti popravile na stanje 1. maja 1991, ko je družba pričela z rednim poslovanjem.

V skladu z ustanovitveno pogodbo imajo družbeniki pravico upravljati družbo in deliti dobiček v višini vložkov kapitala.

RUDAR: So tudi druge delovne enote bivše enovite delovne organizacije Informatike, Maribor – ERC Maribor, ERC Ljubljana in ERC Trbovlje – doživele podobno transformacijo kot vaša, ERC Velenje, in ali vas z njimi še kaj veže, še morebiti kakšna neopravljena delitvena bilanca?

Zdravko TANŠEK: Že v času skupnega dela in poslovanja (od 1. januarja 1986

do 1. maja 1991) so bile vezi med ERC Velenje in drugimi enotami v okviru INFORMATIKE Maribor bolj rahle. Seveda sedaj teh vezi ni več.

Opravljen in potrjen je že delitvena bilanca vseh sredstev bivše lokacije ERC Velenje.

ERC Trbovlje se je organiziral podobno kot mi. ERC Maribor in ERC Ljubljana, skupaj z vodstvom in skupnim razvojem, pa sta ostala skupaj tudi po reorganizaciji v d.o.o.

RUDAR: Kakšne so sploh zdaj vaše kadrovske in tehnične kapacitete in njihova organizacija?

Zdravko TANŠEK: Tehnične (računalniške) kapacitete smo določili z investicijskim programom, ki ga je delavski svet bivše sestavljene organizacije REK Velenje potrdil in ga sedaj financirata le

RLV in TEŠ, v dogovorjenem razmerju 74 : 26 %.

Investicije v računalniške kapacitete so silno redke (enkrat na deset let). Zato so računalniške kapacitete tudi temu primerne dimenzionirane. Torej, kapacitet je za zdaj dovolj. Seveda pa jih ni toliko, da ne bi načrtovali razširitve centralne procesne enote in razširitve oddaljene mreže terminalov za 100 %.

Z uvajanjem računalniških jezikov 4. generacije (velika prilagodljivost programov) pri obdelavi podatkov za naše uporabnike se te obdelave vse bolj razširjajo in integrirajo, kar povzroča vse več centralnega spomina in hitro širjenje oddaljenih terminalov.

Smo v fazi "narediti to firmo tržno zanimivo".

Morali smo reorganizirati notranjo delitev dela. Odpravili smo oddelek zajemanja podatkov, za katerega ni bilo pravega dela že okrog pet let.

Nove delovne naloge se izvajajo ali se bodo izvajale v delovnih teamih, tako kot se to dela v razvitem svetu.

RUDAR: Kaj je organ upravljanja vaše družbe, kdo vse ga sestavlja in kdo mu predseduje in kaj je njegova kompetenca in kaj vaša, vršilca dolžnosti direktorja družbe?

Zdravko TANŠEK: Naša družba oziroma podjetje ima dva organa: skupščino in direktorja.

Naloge vsakega organa so določene v zakonih in v statutu.

Na grobo rečeno, skupščina sprejema akte in nadzoruje delo in poslovanje firme oziroma direktorja, ki je predlagatelj aktov.

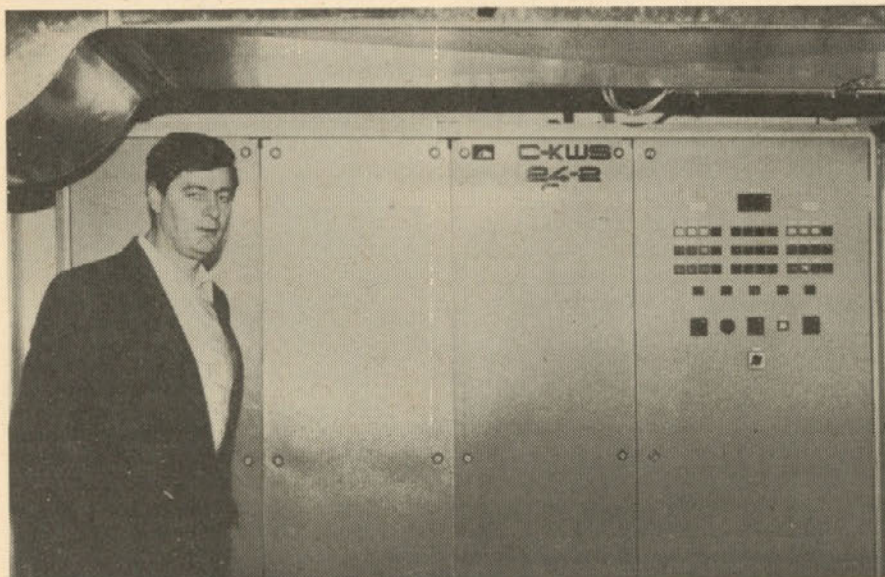
Skupščina ima funkcije zbora družbenikov, upravljanja in nadzorovanja družbe. Direktor vodi delo in poslovanje firme ter predlaga skupščini razvojno in poslovno politiko ter plane družbe.

Skupščina je sestavljena iz devetih predstavnikov podjetij, ki so vložili kapital v našo družbo, in sicer treh iz RLV, od katerih je Božo Tkavc predsednik skupščine, druga podjetja pa imajo po enega predstavnika.

RUDAR: Vaša družba ima verjetno možnost, da postane lastninsko mešana, tudi z deležem privatnega kapitala pri vsem družbinem kapitalu in z vsemi posledicami za zaposlene v takšni družbi. Glede na to pa bi bil interes zaposlenih v vaši družbi, da se pridružijo članstvu Sindikata RLV gotovo še bolj razumljiv. Že zdaj so namreč zaposleni delavci v vaši družbi izrazili tak interes in v vodstvu Sindikata RLV so o njem že razpravljali in ga načelno tudi niso odklonili, češ, saj 80 odstotkov svojega dela opravijo za RLV.

Kaj bi o omenjeni možnosti, da vaša družba postane lastninsko mešana, in glede tega interesa zaposlenih v vaši družbi rekli vi?

Zdravko TANŠEK: Prej sem navedel

In še pogled na postrojenje za pogon enote za vodno hlajenje centralne procesne enote

knjigovodske vrednosti naših sredstev. Te vrednosti pa so tako velike, da ne verjamem v lastniško mešano družbo, s privatnim kapitalom. Teoretično je to možno, seveda pa bi bil % odločanja privatnika v takem podjetju enak % kapitala, ki ga je vanj vložil.

Interes naših delavcev, da se povežejo prek sindikata z delavci RLV, je povsem razumljiv. Naši delavci pač želijo podobne ugodnosti ali neugodnosti, kot jih imajo delavci RLV, saj nas je velika večina delavcev prišla prav iz RLV.

To pa ni reakcija naših delavcev pred eventualnim privatnim kapitalom.

RUDAR: V prejšnji številki Rudarja, 10/91, smo že predstavili novo podjetje pri RLV "KAMNOLOM Paka". Ob tej predstavitvi pa smo objavili še izvleček iz poglavja v znani strokovni publikaciji "Industrijska psihologija" B. von Hallerja Gilmerja s sodelavci o "izvršnem vodstvu in vzgajanju ustreznih kadrov". A nekemu pri nas s tega strokovnega področja to ni bilo všeč. Menil je, da mi razvijamo svoj projekt razvoja kadrov in da zato objavljamo takih izvlečkov v internem glasilu kar tako, brez povezave z živim urejanjem problematike razvoja kadrov pri nas, koga med bralci internega glasila lahko zbega.

Tule, vidite, je ta izvleček. Vi ga mogoče še niste prebrali, ker verjetno vsake številke Rudarja ne dobite. Redno ga namreč pošiljamo (10 izvodov) le vašemu sindikalistu Dragu Uplazniku. In če ta izvleček preletite – kaj bi glede tega, kar v njem piše, rekli, pa o smiselnosti njegove objave v internem glasilu in svojih izkušnjah vodilnega človeka?

Zdravko TANŠEK: Ta članek sem prebral tako kot vsako strokovno gradivo. In ker je le del strokovne obravnave vodilnih delavcev, bom to problematiko celostno povzel iz omenjene literature.

Delo vodilnega delavca, posebno v današnjem času, je izredno vsestransko strokovno in zato bi se morali vsi vodilni delavci neprestano izpopolnjevati v ustreznih seminarjih in s preučevanjem strokovne literature. Posebno pa to drži za direktorje, ki se ne morejo "skriti" za nekom drugim in morajo zato poznati vse poslovne in druge funkcije podjetja, ki se s časom neprestano spreminjajo. Zato so takšni članki v internih glasilih podjetij dobrodošli, saj tako se bo lahko vsak bralec nekoliko seznanil s problematiko in posli vodilnih delavcev nasploh ter si potem ustvaril svoje mnenje o "svojem" vodilnem delavcu. Menim, da je vsaka dobronamerna kritika dobrodošla. Spomnimo se velikih dosežkov, na primer v umetnosti. Ti dosežki so predvsem plod ostre strokovne kritike.

R.B.

Modra misel

Vlada varčuje, dvajset ministrov si deli ene možgane. (Grafit iz Bonna)

PLP Velenje v pogovoru z vršilcem dolžnosti njegovega direktorja Pavlom Budno, inženirjem lesarstva

RUDAR: Kateri je ustanovni dan PLP – Podjetja za proizvodnjo lesnih polproizvodov, družbe z omejeno odgovornostjo v družbeni lasti, s sedežem v Partizanski 78, Velenje, torej v Novih Prelogah, NOP – in na katerih pravnih podlagah je podjetje nastalo?

Pavel BUDNA: Firma je nastala z aktom o ustanovitvi podjetja z dne 15. 7. 1991 in je registrirana z navedenim imenom v vprašanju.

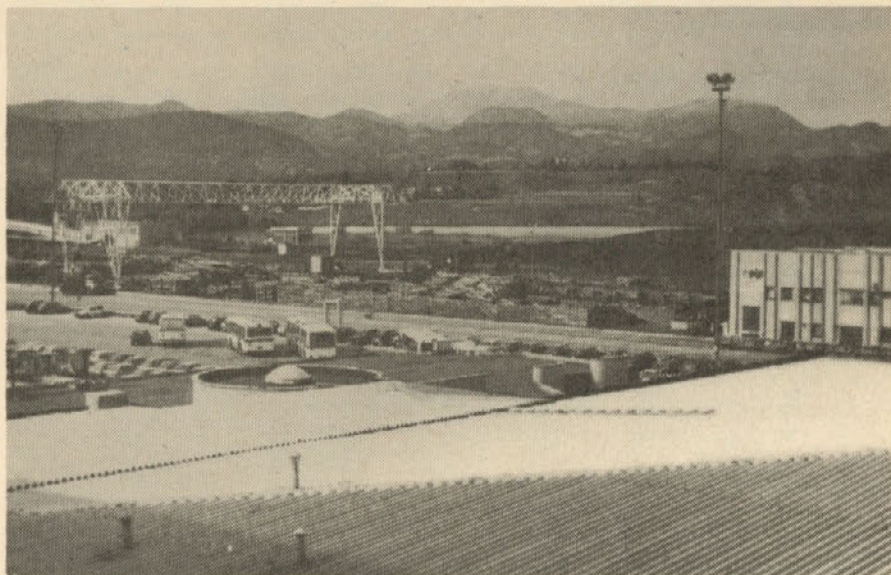
RUDAR: Kako je s premoženjem podjetja PLP – je nastalo z izločitvijo ali naložbo dela premoženja RLV, ki je menda še družbeno, še ne državno, vanj ali s predajo in prevzemom dela premoženja

narjev.

RUDAR: Dejavnost podjetja PLP sestavlja:

- proizvodnja žaganega lesa
- impregniranje lesa
- proizvodnja lesene embalaže, lesenih stavbnih elementov in drugih končnih lesnih izdelkov ter lesne galanterije
- predelava in prodaja lesnih odpadkov
- trgovina na debelo in drobno z neživilskimi proizvodi vseh trgovskih strok

Ali v podjetju vse te sestavne dele dejavnosti zdaj, sredi oktobra, že uresničujete in kako in s kakšnim uspehom imate organiziran marketing, trženje zanje – se pravi, načrtovanje in usklajevanje inve-

Pogled na PLP z lesnim skladiščem in portalnim dviganjem iz upravne zgradbe RLV v Novih Prelogah (NOP)

RLV v najem ali pa na vse te tri načine in morda še na kakšnega?

Pavel BUDNA: Premoženje podjetja je pridobljeno s prenosom rudniškega premoženja, in sicer tistih objektov in naprav, ki jih je obrat podjetja uporabljal že pred nastankom podjetja. Za začetek proizvodnje pa so bila podjetju zagotovljena tudi nujna obratna sredstva.

Celotna vrednost prenešenega premoženja v podjetje je bila nekaj prek 28 milijonov dinarjev.

Vse premoženje v podjetju je v družbeni lasti.

RUDAR: Kolikšna je bila knjižna vrednost premoženja podjetja PLP ob ustanovitvi in kateri so njegovi glavni deli?

Pavel BUDNA: Kot je že omenjeno, je bila knjižna vrednost našega premoženja nekaj prek 28 milijonov dinarjev. Pri tem so osnovna sredstva bila udeležena z okrog 26,5, obratna pa z 1,7 milijona di-

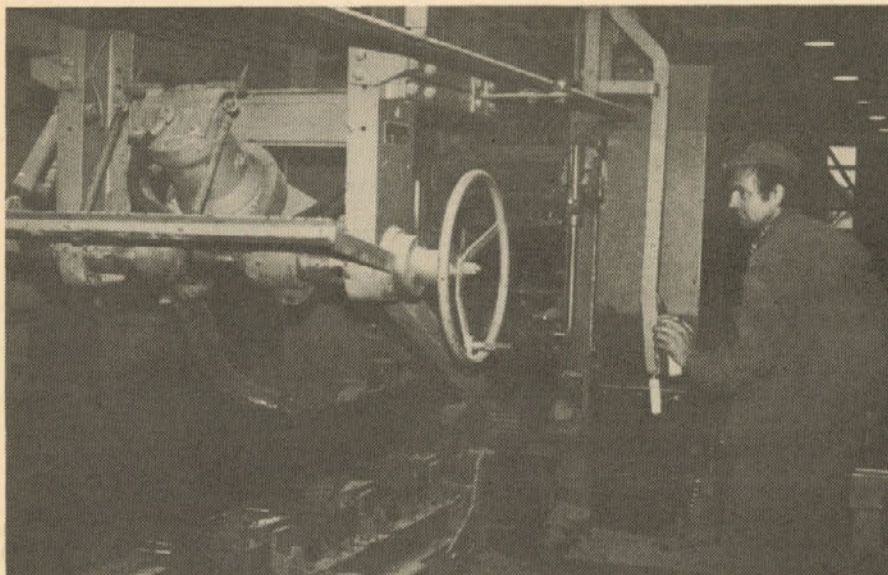
stici, količine proizvodnje oziroma storitev, prodaje in propagande pri njih s potrebami na tržišču?

Pavel BUDNA: Doslej podjetje svoje dejavnosti glede na obrat, iz katerega je nastalo, z vidika količine proizvodnje še ni veliko razširilo. V glavnem je še žagarski obrat za jamo RLV.

Če hočemo preživeti, bomo morali 30 % kapacitet vezati na prosti trg, 70 % pa na RLV. Zdaj jih imamo na prosti trg vezanih 15 – 20 %. Da bi jih imeli več, bi morali zaposliti nove delavce in tako imeti več delavcev, tega pa se bojimo, ker je lesarstvo na splošno v krizi.

Lesna surovina za naš žagarski obrat bo do novega leta še rudniška in tudi nabavljaj jo bo rudnik. Naše izdelke iz nje za trg pa že mi prodajamo.

Kot sem že dal vedeti, imamo v glavnem še žagarski obrat. Lesa tudi še ne impregniramo. Prave proizvodnje lesene embalaže in lesne galanterije še nimamo. Izdelujemo pa strešna ogrodja za na-

Polnojarmenik (gater) v žagi NOP

ročnike na Hrvaškem in prosti trg.

S predelavo lesnih odpadkov je tako, da bi potrebovali stroj, s katerim bi iz njih delali sekance za nadaljnjo predelavo v industriji celuloze in ivernih plošč.

Druga, racionalnejša in za nas tudi ekološko bolj čista varianta je, da bi iz lesnih odpadkov izdelovali brikete. Vendar problem pri tej varianti je, da je vlažnost pri naših lesnih odpadkih zaradi večinoma še surove lesne surovine, ki jo predelujemo, tudi do 35 %, tehnološki proces izdelave briketov pa dopušča vlažnost do 17 oziroma maksimalno 20 %.

Rešitev tega tehnološkega problema vidimo v mešanju zmletih lesnih odpadkov za izdelavo briketov s premogovim prahom.

Stroj za izdelavo briketov bi nam izdelala nemška firma Adelman, ki je specializirana firma za izdelavo takih strojev. Po-

trebne vzorce za projektiranje stroja za briketiranje, ki bi prišel v poštev pri nas, imamo zanj že pripravljene.

To varianto predelave lesnih odpadkov naj bi realizirali v sodelovanju z ESO, ki bi nam postavil tudi linijo za briketiranje in jo potem še servisiral.

Pri vsej tej zamisli sodelujemo še s Smreko v Gornjem gradu in še z eno domačo specializirano ustanovo.

Z realizacijo te zamisli bi lahko izrabljali in počistili vse, kar nam pri predelavi lesne surovine odpade. Tudi ves prah, ki se nabira, in vso žagovino. Torej bi bila ta varianta za nas tudi ekološko zelo čista. Imamo pa glede predelave lesnih odpadkov še nekaj zamisli.

Naše trženje. Zdaj je urejeno tako, kot sem že povedal.

Glede trženja si med pripravo na ustanovitev firme nismo bili na jasnem, ali imamo zanj dovolj ljudi. Potem pa smo ugotovili, da terja le več ustreznega dela, ljudi pa manj.

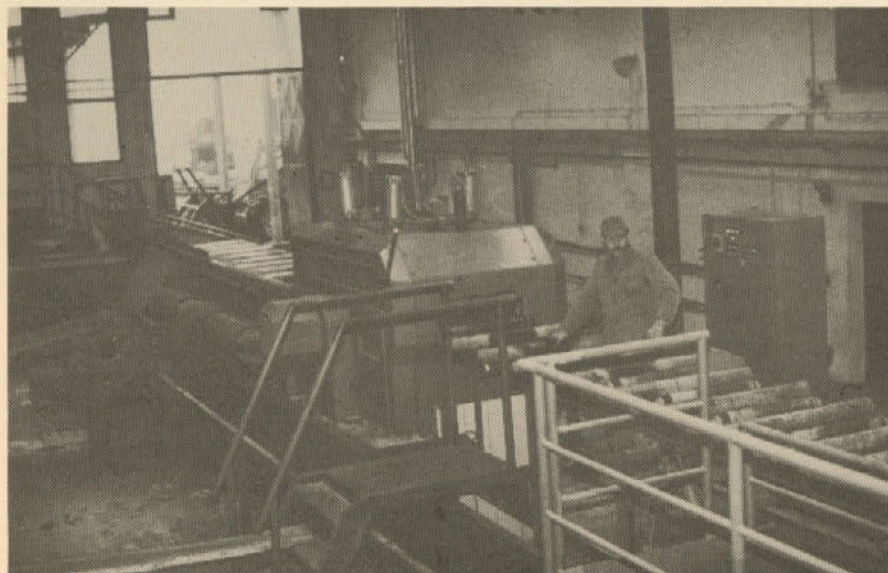
Ljudje, ki smo jih za raziskavo tržišča poslali na teren, so upravičili naše zaupanje – predvsem Franc Špegel, zdaj komercialist firme, vodja priprave dela v njej in moj namestnik, pa tudi drugi. Navsezadnje so namreč nove poslovne vezi in utrdili stare.

Krog firm, s katerimi imamo največ skupnih poslovnih interesov in izmenjave izkušenj, zdaj obsega:

- Gorenje in v njem predvsem Notranjo opremo, ki ji dobavljamo manjše količine žaganega hrastovega lesa
- Smreko v Gornjem gradu, ki smo ji dobavili nekatere elemente za izdelavo hišk za izvoz
- obrat Slovenijalesa v Radomljah, ki ima največjo sušilnico hrastovega lesa pri nas in mu ga žaganega tudi mi nekaj dobavljamo
- Univerzal v Bjelovaru, ki mu dobavljamo les za graditev strešnih ogradij in odrov v gradbeništvu
- Tovarno ivernih plošč pri Dravogradu, GLIN Nazarje in MEBLO Nova Gorica, s katerimi sodelujemo pri oskrbi s celuloznim lesom

Sicer pa so v slovenskem lesarstvu razmere na splošno nejasne. Ponudba in povpraševanje na tržišču lesa in lesnih izdelkov sunkovito nihata. Zato je na njem težko kaj predvideti. Relativno stabilnost naše firme lahko pripišemo predvsem temu, da še vedno največ delamo za jamo RLV, da je RLV še vedno naš največji redni odjemalec vseh vrst žagarskih izdelkov. Kaže pa, da bo v bodoče potreboval vedno več bolj obdelanega lesa, če že ne kar polproizvodov in izdelanih elementov za razne konstrukcije, manj pa samo razžaganega okroglega lesa, polovic in plohov. Zato je za nas tudi nevarno, da bi se preveč zanašali na takšno sestavo potreb RLV po naših lesnih izdelkih, kakršna je sedaj. In zaradi tega tudi moramo delež našega dela za RLV zmanjšati vsaj na 70 % in tako okrog 30 % naših zmogljivosti usmeriti na prosti trg.

Mislamo, da bi nekaj glede tega lahko storili tudi z uvedbo proizvodnje lesene embalaže in lesne galanterije. A za proizvodnjo lesene embalaže – za zbijanje, na primer, palet in raznih lesenih zabojev – bi potrebovali zabojarno, za proizvodnjo lesne galanterije pa posebno delavnico. Torej bi morali investirati, kar pa zdaj naša firma še ni sposobna. In tudi drugi problemi so še pri tem. Na primer vprašanje tržišča, konkurence in nabave nekoliko drugačnega, rahlo boljšega lesa, da bi njegov izkoristek pri predelavi in obdelavi bil boljši, kvalitetnejši. Pa še

Robilnik lesa v žagi NOP

strojna oprema bi nam pri boljšem lesu manj trpela in produktivnost pri delu bi lahko imeli večjo. Vendar to vprašanje je za zdaj še z enega vidika problem. Naš žagarski obrat je resda sorazmerno nov. A v njem sta oba polnojarmerika taka, da lahko z njima žagamo hlode, debele največ do 50 centimetrov. Debelejše hlode torej sami ne moremo žagati in smo zato pri nabavi hlobovine omejeni, kar se tiče njene debeline. Saj kolikor le dobimo debelejših hlobov od 50 centimetrov, jih moramo dati žagat drugam in imamo tako dodatne stroške. Po drugi strani pa vemo, da je v debelejši hlobovini relativno več kvalitetne lesne mase. Enak problem imamo zaradi takšnih naših polnojarmerikov pri žaganju bolj krivega lesa.

Torej bi potrebovali žago – v pošteb bi prišla širokolistna tračna žaga – za žaganje debelejšega in bolj krivega lesa. Projekt in študija za tako žagarsko linijo sta že narejena. Vse pa se spet ustavi pri denarju. Za investicijo v ureditev take linije se nismo odločili, ker je po eni strani naša firma zdaj ne prenese, po drugi strani pa je žagarstvo v Sloveniji sedaj na splošno v krizi. Sploh bi dejal, da v današnjem času v Sloveniji samostojen žagarski obrat ne more preživeti – le v sklopu, v kakršnem smo na primer mi z RLV, je lahko relativno samostojen in konkurenčen, kolikor je vezan tudi na prosti trg.

RUDAR: Kakšna je zdaj kadrovsko-splošna problematika podjetja PLP – problematika števila zaposlenih in zaposlovanje v njem, urejanja pravnih zadev zanj pa organizacijskih vprašanj ter vprašanj nagrajevanja, izobraževanja in socialnih zadev delavcev v njem?

Pavel BUDNA: 65 zaposlenih v podjetju bi omogočalo optimalno izkoriščenost naših tehnoloških zmogljivosti. Sedaj pa imamo 55 stvarno zaposlenih in 5 takšnih, ki praktično ne delajo, ker so že dalj časa na bolniškem dopustu, in so pravzaprav rudniški invalidi, vendar brez urejenega statusa invalida, in bodo zelo verjetno prihodnje leto šli v penzijo. Sploh sem se ob ustanavljanju naše firme prav posebno zavzemal, da bi delavce iz

rudniškega lesnega obrata, iz katerega smo formirali firmo, ki so postali invalidi pri težkem, večinoma ročnem delu v lesnem skladišču, prevzel RLV. Kajti RLV ima obrat HTZ s statusom invalidskih delavnic. In RLV je moje zavzemanje za to akceptiral, delavci, ki naj bi tako prešli v RLV, pa so to njegovo razumevanje sprejeli z navdušenjem. Pri nas lažjega dela, primerne za zaposlitev invalidov, pač ni. Tudi v režiji ne, ker sem si ob nastajanju firme prizadeval, da bi zanj RLV opravljal čimveč režijskih del, ki jih je že prej opravljal za lesni obrat, in RLV je na to pristal. Tako nas je zdaj v naši firmi le 5 režijskih delavcev, RLV pa nam po pogodbi opravlja dela na tehle področjih:

- varstvo pri delu in požarna varnost
- kadrovska dela in izobraževanje
- splošno-pravna dela
- finančno-računovodska dela
- telefon, telefaks, teleks, sprejem in odprava pošte
- čiščenje delovnih prostorov
- informatika
- prevozi delavcev na delo in z dela
- vzdrževalna dela
- storitve HTZ (pranje, krpanje delovnih oblačil, itd.)
- prehrana med delom – malice, kislá voda, čaj

Postopno bi se seveda organizirali tako, da bi več režijskih del opravili sami. A zdaj, ko je naša firma šele začela prav poslovati, več režijskih delavcev, kot nas je, ne prenese.

Za vsako malenkost pač ne moremo imeti režijca. Bolje je naročiti to ali ono storitev pri kakšnem servisu. Veliko pa si v firmi pomagamo tudi z računalnikom. Vsi režijci znamo delati z njim. Kolikor kdo ni znal, se je namreč naučil na tečajih za uporabo računalnika, ki jih je organizirala Služba izobraževanja RLV.

Računalniška programska oprema je dandanes že zelo poceni in jo je možno tudi sproti prilagajati spremembam pri delu. Seveda pa je treba slediti napredku in se dodatno izobraževati. Za našo firmo prav zdaj pripravljamo obširen program dodatnega

izobraževanja zaposlenih.

RUDAR: Še o sebi in svojih dosedanjih zaposlitvah in delovnih izkušnjah kaj povejte!

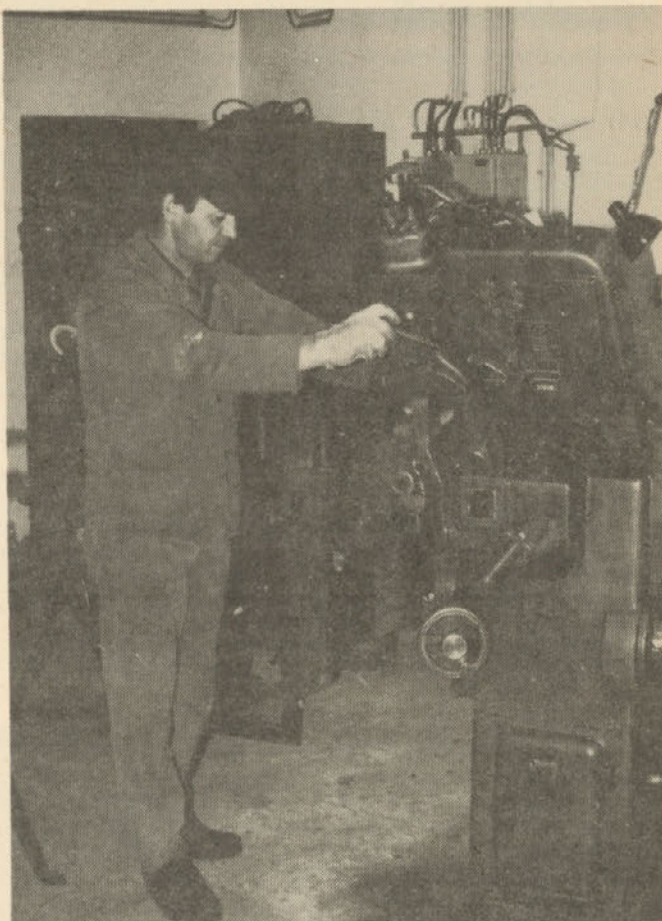
Pavel BUDNA: Če naj bi najprej povedal kaj o svojih delovnih izkušnjah v RLV, potem moram reči, da sem v delovni stik z RLV prišel prvič pred 20 leti, z mojim prvim počitniškim delom leta 1971, ko je bil za mano 8. razred osnovne šole.

To počitniško delo sem opravljal na žagi Škale. Med njim sem zlagal drva, prekladal plohe še z drugimi takimi mulci, kot sem bil jaz, in ti plohi, ali kot jim navadno pravimo "fosni"

so se nam zdeli strašno težki. Med počitnicami v srednji šoli, gimnaziji v Velenju, sem tudi delal v RLV. Enkrat tudi v Kozjakovi skupini v zunanjem obratu.

Leta 1975, po maturi, pa sem se prvič zaposlil v jami, in to v jamski strojni delavnici na koti +5. Potem, ob počitnicah med visokošolskim študijem, pa sem se zaposlil v jami še trikrat: prvič pri transportu v južnem krilu Jame zahod, drugič na enem od čel Hemscheidt in tretjič na enem od čel Dowty.

Na čelih sem opravljal enostavna kopaška dela, obakrat okrog dva meseca, na njih spoznal tudi porabo lesa v ja-

Brusilnica PLP v NOP za brušenje rezil žagarskih strojev in orodij. Pri delu v njej Lojze Kanduti, ki je že od leta 1971 rudniški žagarski delavec. "Včasih sem bil gaterist", je povedal in potem še:

"Dva brata pa delata v jami.

V tej brusilnici delava dva. V eni izmeni, po potrebi pa tudi v dveh. Za jamske obrate tudi brusiva, v glavnem rezila krožnih in verižnih žag. Zdaj, ko imamo svoje podjetje, bi lahko brusila tudi za naročnike zunaj RLV, a še ne brusiva, ker menda še niso tako seznanjeni, da imamo svoje podjetje.

Tu imamo dva bolj nova brusilna stroja in enega bolj starega, vsi pa so izdelki zagrebške firme Bratstvo; najstarejši je iz leta 1965.

Vsa potrebna brusila pa smo dozdaj dobivali iz glavnega skladišča RLV."

Ing. Pavel Budna po tem pogovoru na lesnem skladišču v Novih Prelogah

mi, prej pa že transport lesa v njej in pri njem tudi, kako mora biti les pravilno naložen za transport.

To so bile moje izkušnje z jamo, ko sem študiral še gozdarstvo. Po 3. letniku sem namreč visokošolski študij gozdarstva opustil in se potem redno zaposlil v takratnem rudniškem lesnem obratu. To je bilo leta 1983. Kar nekaj let sem potlej delal v proizvodnji lesnega obrata. V njej sem opravljal različna dela, od del nekvalificiranega delavca do del gaterista, in pri vseh teh delih tudi zdržal, vmes končal višješolski študij lesarstva in diplomiral.

V nadaljnjih letih sem bil najprej nadzornik žage v Starih Prelogah in nato do letos, ko so mi zaupali managerstvo tega novega podjetja, poslovodja žage že tu, v Novih Prelogah.

Tako sem torej spoznal vso lesno tehnološko linijo za jamo RLV – od dobave in skladiščenja hlodovine do njene predelave v sortimente za potrebe jame in transporta teh sortimentov vse do delovišč v jami.

In še o svojem osebnem živ-

ljenju naj bi nekaj povedal, ali ne?

Družina mojih staršev izvira iz Dolenjske. Vendar že leta 1963 smo se naselili v Velenju in v njem ostali. Jaz sicer z družino živim v Mozirju, kjer imamo zdaj svojo hišo, najprej pa smo jo želeli imeti v Velenju in bi jo tudi imeli, če bi lahko dobili primerno gradbeno parcelo.

Žena je zobozdravnica in sina in hčerko imava, Ano in Petra. Hči je zdaj osnovnošolka 1. razreda, fant pa je star šele 1 leto.

Družinskega življenja imam zadnji čas bolj malo, ker je bilo toliko dela že pri ustanavljanju te nove firme, zdaj pa jo vodim.

Organ upravljanja, skupščino firme imamo, a kljub temu me služba okupira in zelo obremenjuje. Naš član v skupščini firme je Franc Špegel, ki je po poklicu lesarski tehnik, preostala dva njena člana pa sta diplomirani inženir strojništva Marko Kompan in ekonomist Boris Močilnik, ki sta oba iz RLV. Boris Močilnik pa je tudi predsednik skupščine.

Zadnje čase se ukvarjam s tekom, da bi zdržal vse napore,

ki jih terja od mene služba. Udeležim se tudi kakšnega rekreacijskega maratona, da bi si okrepil kondicijo. Udeležil sem se, recimo, Maratona kralja Matjaža v Črni na Korškem. Po lepih terenih za tek okrog Mozirja pa redno tekam. Enkrat na teden pa se pridružim teku članov tekaške sekcije Gorenja po Topolšici in okolici.

Tudi managerji smo pač le ljudje in mislim, da nas večina tudi hoče biti, čeprav je včasih težko, ker so časi takšni, politično tako napeti, da je človek zelo zapostavljen.

Vendar vsak dober manager bi se moral zavedati, da je največja vrednota človek. Da se le z njim dá kaj narediti, ustvariti. In da se dela velika škoda, dostikrat nepopravljiva, kadar na to pozablamo.

R.B.

Naprej prihodnjič!

OD TOD IN TAM

Industrijska proizvodnja v Republiki Sloveniji je letos septembra ostala na ravni avgustovske, v primerjavi z lansko septembrsko pa je bila za 11,2 % manjša (v ožji Srbiji za 20,6 % manjša, v BiH za 28,3 % manjša, v Hrvatski za 42,5 % manjša in v celi Jugoslaviji za 23,8 % manjša). Sicer pa jugoslovanski statistični sistem razpada. Od 17. septembra letos Slovenija in Hrvatska ne pošiljata več v Beograd tudi carinskih deklaracij. Zato so podatki o jugoslovanski zunanji trgovini po tem datumu le ocene. Podobno velja za podatke o zalogah dokončanih izdelkov. Letos do konca leta pa naj bi se Republika Slovenija od jugoslovanskega statističnega sistema sploh odcepila. Kljub temu, da vseh povezav z njim le ne bi smela prekiniti; že zato, da bi lahko sestavila dobro delitveno bilanco z Jugoslavijo. Letos septembra izplačane neto plače v Republiki Sloveniji so znašale povprečno 10 100 dinarjev na zaposlenega in tako bile v povprečju na zaposlenega za 1,5 % večje od izplačanih v avgustu, od izplačanih lani v septembru pa za okrog 69 % večje, vendar le nominalno, saj realno so bile precej manjše. Brezposelnost pa je letos konec avgusta bilo v Republiki Sloveniji že 77 844.

Predsedstvo Skupščine Skupnosti pokojninskega in invalidskega za-

varovanja Republike Slovenije je 17. 10. 1991 sprejelo sklep za povečanje oktobrskih akontacij na pokojnine, invalidnine in druge stalne prejemke iz pokojninsko-invalidskega zavarovanja za 3,5 %, poleg tega pa za odtegljaj solidarnostnega prispevka od oktobrskih akontacij v znesku 3,2 %. Najmanjša akontacija na pokojnino za polno pokojninsko dobo bi tako bila 5 442 tolarjev in največja 26 269 tolarjev.

Delovna skupina zbora združene-ga dela republiške skupščine se je lotila novega usklajevanja predloga Zakona o lastniškem preoblikovanju podjetij (z družbenim kapitalom). Njena naloga je, da pripravi enovit predlog tega zakona. Po Ribnikarjevem predlogu naj bi delnice za družbeni kapital v podjetjih razdelili med tri sklade: odškodninski sklad, pokojninski sklad in sklad za razvoj.

Razdelitev družbene lastnine med državljane Slovenije bi po Ribnikarjevem mnenju lahko povzročila katastrofo za Slovenijo. "V enem letu, ali pa še prej, bi se nam lahko zgodilo, da bi se Slovenija bila prisiljena iz obupa prodati za šilinge..." pravi Ribnikar o posledicah, ki bi jih utegnila povzročiti taka razdrobitev družbene lastnine.

Napovedi z rednega letnega zasedanja predstavnikov Mednarodnega denarnega sklada (IMF) in Svetovne banke (WB) v Bangkoku na Tajskem za leto 1992:

- gospodarska rast: svet – 2,8 %, Sedmerica (najbolj razvitih držav na svetu) – 2,8 %, vzhodna Evropa – 2,1 %, države v razvoju – 2,9 %, vzhodna Evropa in Sovjetska zveza – 3,9 %, ZDA – 3,0 %, Nemčija – 2,0 %
- inflacija: ZDA – 4,0 %, Nemčija – 3,5 %, Sedmerica – 3,8 %, države v razvoju – 22,8 %
- brezposelnost: Sedmerica – 7,0 %, ZDA – 63,3 %, Nemčija – 5,9 %
- plačilna bilanca (v milijardah ameriških dolarjev): -96,5 – Sedmerica, +59,4 – Japonska, 9,4 – Nemčija, -92,0 – ZDA
- rast svetovne trgovine: 5,0 %

Prejšnji mesec – 7. oktobra – je bila za devizno hranilništvo s hranilnimi knjižicami v Sloveniji odprta v Titovi 52 v Ljubljani Länderbanka – Mešana banka Ljubljana, d.d.

Imetniki deviz v Sloveniji imajo tako že možnost za zanesljivo shranjevanje deviz v domači banki. Saj devize z izdanih hranilnih knjižic pri tej mešani banki lahko vedno dvigujejo, tudi v Avstriji.

M.Ž.

Iz druge letošnje, oktobrske številke Energetika, glasila delavcev TES

Kljub velikim težavam zaradi vojne ne so v TES zelo uspešno sklenili remont proizvodnega bloka 4.

Ta remont je bil zelo pomemben, saj so z njim podaljšali življenjsko dobo bloka 4, ki je po moči drugi proizvodni blok TES.

V okviru njega so obnovili uparjalnik in zamenjali rešetke za dogorevanje v bloku, izračunali preostalo življenjsko dobo blokovne turbine, izvedli primarne ukrepe za zmanjšanje emisije dušikovih oksidov iz bloka, obnovili pri njem aktivni elektrofilitrski del in že prej nameščene naprave za aditivno odžvepljevanje dimnih plinov.

Priprave na vse to obširno delo so se začele že predlani. Pri njem so sodelovali tudi delavci iz vrste drugih podjetij (iz Metalne, Hidromontaže, ESO, Termike, ATM, Kovinarske, IMK, ZRMK, IMV in še iz drugih). "Levji delež" vsega inženirskega posla pa je bojda pri njem opravila sorazmerno mlada ekipa inženirjev.

Letos do konca leta naj bi v TES na investicijskem področju:

- odpravili vse pomanjkljivosti pri projektu aditivnega odžvepljevanja dimnih plinov iz vseh proizvodnih blokov, od 1 – 5
- pridobili ponudbe in izbrali najugodnejšega ponudnika za dobavo opreme za objekt za čiščenje dimnih plinov bloka 4 ter pridobili tuje bančne kredite za to
- opravili vse aktivnosti, ki zadevajo projekt za rekonstrukcijo odpepeljevanja bloka 4; zlasti je pri tem bojda problematično urejanje prostora za odlaganje pepela in produktov odžvepljevanja dimnih plinov
- opravili rekonstrukcijo odpepeljevanja, elektrofilitrov in čiščenja dimnih plinov bloka 5, med drugim pa naj bi menda izdelovali še projekt za zmanjšanje emisij dušikovih oksidov

Največ prostora v tej številki Energetika pa zavzema članek Prave državljanov drugih republik po 25. juniju 1991, povzet iz Pravne prakse, 16/91, z dne 5. septembra.

Nekaj odlomkov iz tega članka

Ob sprejemanju osamosvojitvenih zakonov RS (Republike Slovenije) je bilo treba upoštevati zagotovilo iz Izjave RS o dobrih namelih. Pa tudi to, da statusnih razmerij državljanov drugih republik, ki so na dan plebiscita 23. 12.

1990 za neodvisno in samostojno Slovenijo imeli stalno prebivališče v RS, in s tem tudi pravico do izrekanja na tem plebiscitu, iz čisto praktičnih razlogov ni mogoče urediti čez noč. V 13. členu Ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti RS (Ur.l.RS, 1/91) je zato urejeno prehodno obdobje za osebe, ki so na dan plebiscita imele prijavljeno stalno prebivališče v RS in v njej tudi resnično živijo.

Te osebe pridobijo državljanstvo RS, če v šestih mesecih od uveljavitve Zakona o državljanstvu RS (Ur.l.RS, 1/91) – to je do 25. decembra 1991 – vložijo vlogo oddelku za notranje zadeve pri pristojnem upravnem organu občine, na območju katere imajo stalno prebivališče – (40. člen zakona). Če so prošnja pravočasno vložile, se zanje ne uporablja Zakon o tujcih (Ur.l. RS, 1/91 – 81. člen).

Če prošnja po 40. členu zakona o državljanstvu ni bila vložena, ali pa je bila zavrnjena, začne zakon o tujcih zanje veljati po poteku tega roka.

Toda pri tem ni mogoče obiti pomembne izjeme, ki jo določa ustavni zakon sam. V njegovem 16. členu je namreč določeno, da so fizičnim osebam (nosilcem pravic in obveznosti), ki ob uveljavitvi tega zakona (to je 25. junija 1991) nimajo državljanstva RS, do ureditve pravic tujih oseb glede nepremičnin zajamčene lastninske pravice in druge stvarne pravice do nepremičnin v obsegu, kot jih imajo ob uveljavitvi tega zakona. Pogoj za to priznanje pa je obstojanje resnične vzajemnosti med RS in republiko, katere državljan je taka oseba.

V času od uveljavitve ustavnega zakona do ureditve pravic tujih oseb glede nepremičnin pa te osebe ne morejo pridobiti lastninske pravice ali drugih stvarnih pravic do nepremičnin na območju RS, razen na podlagi dedovanja, a tudi glede tega mora obstajati omenjena vzajemnost.

Če državljanji drugih republik ne bodo zaprosili za sprejem v državljanstvo RS v roku šestih mesecev, bodo lahko zaprosili za pridobitev državljanstva RS z naturalizacijo, in sicer v postopku, ki je predviden po določbah 10. do 13. člena zakona o državljanstvu. Pogoji za pridobitev državljanstva z naturalizacijo pa so strožji od tistih, ki so predvideni v 40. členu zakona.

JAKOB DUMANČIČ

Od nekvalificiranega delavca do kuharja, tesarja, polkvalificiranega in kvalificiranega kopača in inštruktorja rudarskega praktičnega pouka v jami!

Zadnjih 15 let je bil vedno tudi praporščak rudarjev novincev v paradi pred Skokom čez kožo, prej pa dve leti eden od njihovih botrov pri tem svečanem obredu.

POMENEK Z NJIM IZ OČI V OČI

– Po rodu ste Hrvat iz srednje, gorate Bosne, na celinski strani Dinare, iz Osmalije, vasi blizu Kupresa. Kakšni kraji so to, kakšna vas je Osmalija?

"Osmalija je po velikosti nekaj takšnega kot pri nas Vinska gora. Samo bolj strnjena vas in v gorskem svetu, vas na nadmorski višini okoli 1200 metrov. Tam imajo zdaj že sneg in mraz. Že pred nekaj dnevi je zapadlo trideset centimetrov snega in je zdaj po vrhu že zmrznjen in ledeno skorjo.

Kupreško polje s Kupresom in okolico je tako na notranji strani Dinare, da ga včasih še v začetku

avgusta ponekod pobeli slana. Zaradi Dinare, ki zadržuje vplive južne klime, ker drugače od moje rodne vasi do Splita ni več kot kakšnih 60 kilometrov zračne črte.

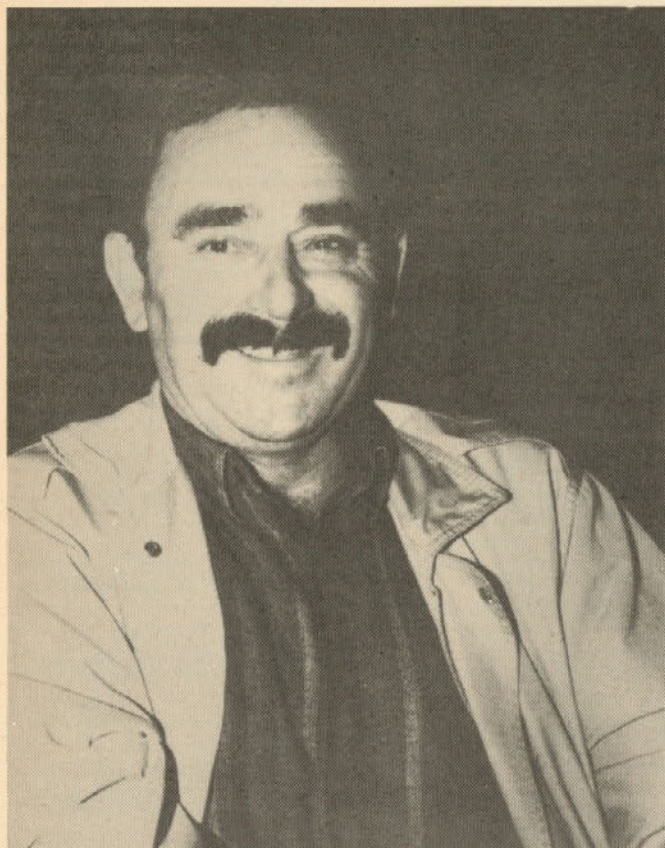
Osmalija je tudi na razvodni črti za Jadran in notranje vode, ki se stekajo v Savo.

Nekaj ječmena, ovsa, krompirja – to je glavni pridelek v tamkajšnjih krajih. Sadja ni. Od industrijskih obratov pa so le lesni in kakšen kovinskopredelovalni obrat.

Nekdaj so na državnem posestvu v Riliču na kupreškem območju redili na tisoče ovc – dokler so imeli še kooperante v Sloveniji, na mariborskem področju, potem pa jim je vsa ovčereja propadla."

Jakob Dumančič kot praporščak rudarjev novincev v paradi pred Skokom čez kožo...

In med tem pogovorom!

– Mladi ljudje ste verjetno zaradi takšnih razmer iz teh krajev bežali?

"Večinoma vsi. Najbrž je zdaj 90 procentov ljudi iz tamkajšnjih medvojnih in povojnih letnikov v drugih naših republikah pa v Nemčiji, Avstriji, Kanadi..."

Mi, Dumančiči, smo pravzaprav Hrvati Dalmatinci iz Sinja. V Bosno smo se torej priselili, in iz naše družine vsi bratje razen enega tudi nismo ostali v njej. Dva brata imam v Kanadi, v Kitchnerju pri Torontu, kraju, kakšnih 30 milj oddaljenem od niagarskih slapov. En brat živi v Novi Gorici in je direktor tamkajšnjega Slovenskega narodnega gledališča. En brat pa je doma in je sedaj gardist."

Vas brat, ki je v Novi Gorici, pride kdaj obiskat v Velenje?

"Seveda, živel je pri meni v Velenju kot velenjski gimnazijec. Po končani gimnaziji pa je šel študirat na Fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani in po diplomi delal v Ljubljani, dokler se ni zaposlil v novogoriškem gledališču."

Še zdaj, ob vseh svetih, včeraj, v nedeljo, me je obiskal. Z ženo, novinarko po poklicu."

– Je na kupreškem območju v Bosni še mir?

"Zdaj je še mir, kolikor je sploh mogoče, da ljudje ne bi bili nemirni in prizadeti zaradi vojne na Hrvaškem. Saj vojna je od tam posredno vplivala tudi name, na mojo družino tu, v Velenju. Pri sebi imam namreč ženi in otroke dveh mojih sestričev, sinov mami-

nih sester, zdaj hrvaških gardistov – eden je v gardi voznik rešilnega avta, drugi pa na fronti."

Iz Bilja pri Osijeku so pribežali k meni. Vsaka od žen sestričev z dvema otrokoma."

Žena enega od sestričev ni bila zaposlena, druga pa je že dalj časa na bolniškem dopustu in naj bi bila kategorizirana za invalidko. Od njunih otrok pa sta dva šoloobvezna in zdaj učenca Osnovne šole Mihe Pintarja-Toleda v Velenju, druga dva pa dijaka velenjske gimnazije."

Kaj naj bi naredil drugega, kot da sem jih vse sprejel na varno na svoj dom! Samo da so ubežali in se rešili iz grozot vojne."

Res smo zdaj, ko nas je toliko, pri vsem na tesnem. Tudi pri prostoru, ker imam le dvosobno stanovanje, rudniško, v bloku Zidanškova 9 v Velenju. A nekako shajamo. Nekaj mi pomagajo tudi sorodniki, sosedji, prijatelji, sodelavci."

Bi pa se še rad pozanimal pri kom iz vodstva velenjske organizacije Rdečega križa, ali bi se mogoče lahko dobilo pri njej kaj za zimo, da bi poslal po sestriču gardistu, ki vozi rešilni avto, borcem za svobodo na osijejski fronti. Kakšne odeje, nekaj zimskih oblačil ali kaj drugega za zimo."

Ta sestrič se večkrat pripelje obiskat družino, ki jo ima pri meni. Tudi sedaj, v petek, na dan mrtvih, je prišel in nam pripeljal še zelje za kisanje; kar 200 'kil' smo ga naribali za zimo."

Sicer, v civilu, pa je ta moj sestrič nabavni referent pri Hrvatskih šu-

mah, Zagreb in njegov tast je bil – kot zanimivost naj povem – osebni prijatelj Staneta Dolanca, ko je ta bil še v vrhu jugoslovanskih oblasti v Beogradu in je hodil v Kopački Rit, to je tam v kotu med Dravo in Donavo, na lov. Dolanca je bojda zelo cenil zaradi njegove preprostosti in odkritosti pri druženju z ljudmi."

– Kdaj so se sploh začela nacionalna čustva ljudi na področju s hrvaško-srbskim prebivalstvom sprevačati v sovraštvo?

"V začetku strankarskih predvolilnih bojev."

– S svojo lastno družino pa zdaj že nimate toliko skrbi, ker so otroci že odrasli, ali ne?

"Res je. Drago, rojen leta 1961, ki sem mu očim, je poročen; tako je nanese, da z mojo hčerko Smiljo, rojeno prav tako leta 1961, ki ji je žena mačeha. Oba, Drago in Smilja, sta tudi zaposlena. Drago je slikopleskar, ali kot doma za šalo rečemo, olepševalni tehnik in dela v Sipaku. Smilja pa je zaposlena v kuhinji Osnovne šole Šalek. Imata že tudi dva otroka in svoje stanovanje, najemno, kot jaz."

Drugi sin, Branko, rojen leta 1965, je rezkalec in že tudi poročen in dela v ESO, žena pa v Gorenju. Ta dva pa sta še brez otrok."

Najmlajši sin, Simon, rojen leta 1972, pa je študent. Na mariborski pedagoški akademiji študira biologijo in kemijo. Hotel se je vpisati na medicinsko fakulteto v Ljubljani, pa je pri testiranju za sprejem nanjo dosegel 5 točk premalo. A ne bo odnehal – pravi, da bo še enkrat poskušal postati študent medicine."

Tudi zdaj vestno študira, na pedagoški akademiji; kot je bil prej vesten dijak pedagoške gimnazije v Celju, saj jo je končal z odličnim uspehom. Ampak medicina ga je vedno tako zanimala, da na vsak način hoče postati zdravnik."

Zaradi takega njegovega interesa za medicino sem na primer moral tudi stalno kupovati knjige s področja medicine in sem precej tudi zaradi tega že dolgo član Sveta knjige."

– Iz takšnih navzkrižij glede študija se je precej mladih ljudi nekaj začasno reševalo z odhodom na služenje vojaščine. Pa tudi iz podobnih problemov glede zaposlitve.

"Drži. Ogromno je sedaj pobov; ki jih ne vpokličejo v vojsko, kot pričakujejo ali si celo sami želijo. Obenem pa to povzroča probleme v visokem šolstvu in pri zaposlovanju v podjetjih."

Mimogrede, rečeno je bilo, da bo v RLV rudarje novince po Skoku čez kožo zaposlovali tako, da bodo naprej dobili zaposlitev tisti, ki so šolanje končali z odličnim uspehom, potem prav dobri itd. Pa slišim, da prihaja do odstopanj od tega!"

– Tako težka, kot je bila svoj čas za mlade ljudi v nekaterih krajih in socialnih okoljih pot do poklica, pa danes le še ni.

"Kakor se vzame. Kaj pa pomeni poklic brez možnosti za zaposlitev v njem! Jaz brezposeln nisem bil nikoli. Vedno sem se nekako znašel, ker se nikoli nisem bal nobenega dela in sem se pri vsakem hotel kvalificirati."

Moja prva zaposlitev je bila v kmetijsko-gozdarskem kombinatu Vojna Zirojevića v Kupresu. Za sabo sem imel končano osemetko v Kupresu. V tem podjetju pa sem po tem, ko sem opravil tečaj za kuharja, bil kuhar v menzi in obenem njen vodja. To je bilo v letih 1962 – 1963. Sredi leta 1964 pa sem že bil zaposlen v KOC Velenje. Po zaslugi starejšega brata, ki je sedaj v Kanadi. On je namreč takrat že bil v Sloveniji in delal pri KOC Velenje, potem pa je odšel v Avstrijo in iz nje v Kanado, jaz pa medtem v Chrom-metal Velenje."

V Chrom-metalu Velenje sem spoznal tudi družico za življenje in se z njo poročil, 19. marca 1965. Ta datum omenjam zato, ker sem že naslednji dan moral oditi k vojakom – res pa ne daleč: v Ljubljano, kjer sem spet bil kuhar, šest mesecev, po premestitvi iz Ljubljane pa še eno leto v Novem mestu."

Vojaščina je bila tako za maño, a dela za mene, ko sem se vrnil iz vojske, pri Chrom-metalu niso imeli. Direktor, Franjo Korun je bil takrat, mi je rekel: 'Pridi jutri!' Pa sem prišel in spet slišal isto, kar nekajkrat, dokler potem nisem dobil dela, avgusta 1966, v rudniškem delu RSC Velenje. A ne za dolgo. Zaradi krize v premogovništvu je prišel tisti dan – nikoli ne bom pozabil, 9. februar 1967 je bil to – ko sem zjutraj prišel na 'šit' na 'Stari šaht', takrat sem bil že delavec pod njim pri signalistu, prej pa zgoraj pri separaciji, in je prišel sekretar Vegrada in sem moral iti delat k Vegradu, ker zame pri rudniku ni bilo več dela."

Še v letu 1969 sem bil zaposlen pri Vegradu, potem pa sem se le lahko spet vrnil v RSC Velenje in od takrat neprekinjeno delam pri rudarskem praktičnem pouku v jami Škale. Do leta 1971 sem bil še nekvalificiran kopač, nato do leta 1973 polkvalificiran kopač, potem do leta 1982 kvalificiran kopač, od tega leta naprej pa sem ves čas tudi inštruktor pri praktičnem pouku učencev rudarske usmeritve v jami. Tako pač mi je z izobraževanjem ob delu uspelo napredovati po lestvici kvalifikacij za rudarje kopače."

– Kako pa ste bili zadovoljni z delom v Vegradu?

"V njem so me ob premestitvi iz RSC Velenje razporedili k zemeljskim delom na gradbišču druge Gorenjeve proizvodne hale v Velenju. To gradbišče je vodil zdaj že rajni Kolšek. In za nas, ki smo izkopavali razne kanale in ja-

me za postavitev treh velikih stiskalnic, je bilo delo pri graditvi te hale vse prej kot lahko in prijetno. Ne samo zato, ker smo morali trdo fizično delati, ampak tudi zaradi tega, ker smo morali delati na prostem v hudi zimi in mrazu. Spomladi so se nam potem delovne razmere izboljšale. Zame sploh, ker sem v začetku junija začel obiskovati tečaj za tesarskega mojstra in po njem sodeloval tudi pri izgradnjah karavla na Peci, Strojni in Mangartu, ki jih je prevzel Vegrad.

Nikoli ne bom pozabil, kako smo leta 1968 gradili karavlo na Mangartu, ker je bilo to leto vojaške intervencije varšavskega pakta v Čehoslovaški zaradi reform, ki so jih v njej začeli uvajati pod vodstvom Dubčka.

Že pred avgustom, ko je prišlo do te agresije, in potem še po njej smo namreč tudi delavci na gradbišču karavle na Mangartu bili pripravljani na vse. Tudi orožje smo dobili in morali po delu čez dan ponoči opravljati stražarsko službo. Poleg tega pa so za vse bili prepovedani tudi odhodi z gradbišča domov k našim družinam.

— V nešteti krajih znotraj meja razpadajoče se Jugoslavije je zdaj zaradi nezadrževanosti strasti ljudi po uničevanju, maščevanju, posedovanju in oblasti ne le za delavce in njihove družine, ampak tudi za večino drugega prebivalstva, še sto-krat huje.

"Na žalost je to res. Sestrič, ki je na osiješki fronti, mi je pripovedoval, koliko napadalcev leži mrtvih na drugi strani frontne črte, pa se njihovi dovčerajšnji sobojniki ne zmenijo zanje, ker jim človek pač nič ne pomeni.

Ne vem, res ne vem, pa čeprav sem že marsikaj spoznal in izkusil, kaj bo iz vsega tega, kar je sedaj v Jugoslaviji, nastalo. Slišal sem, da so zdaj na Kosovu odpustili 80 000 delavcev. Pa ni problem samo Kosovo. Tudi pri nas je marsikaj narobe — v šolstvu, zdravstvu, na primer. V našem bloku, recimo, sem tudi predsednik hišnega sveta in tako večkrat slišim stanovanca v bloku, ki meni, češ, da bo zdaj vojska dokazala, kdo ima prav...

Dva tedna sem bil tudi dežurni v našem bloku med našo vojno, v Sloveniji, in po njej še tri tedne pri glavnem vhodu v RLV na Jasku Škale. In tudi v teh tednih sem marsikaj slišal in se z marsikom pomenkoval ter ugotovil, da v ljudeh najbolj kljuje vprašanje, kako je to sploh bilo mogoče.

Moj odgovor na to vprašanje bi bil: od izbruhov 'balvan revolucije' lani v Hrvatski je bilo vse in tako tudi to mogoče."

— V zadnjih treh letih smo res v pravi novi revoluciji in gotovo ste tudi vi tako ali drugače bili pri njej aktivni?

"Res sem bil, v pripravah na volit-

ve lani, kot član socialistične stranke.

Moram pa priznati, če hočem biti odkrit: boljše sem živel v Titovem obdobju, sem pa vesel svobode, ki jo zdaj imam, in strah me je privatizacije.

Bojim se, recimo, da bi lastniki RLV bili tudi privatniki in bi mi nekoč v RLV rekli: Jaka, tebe pa ne potrebujemo!

Tega se res bojim, čeprav se nikoli nisem bal nobenega dela in se ga še sedaj ne bojim.

Kaj bo spomladi? V Celju že zdaj ni več mogoče dobiti svinjine v velikih kosih, 'kila' svinjskega mesa v mesnici pa stane že 400 tolarjev!

Kot rudar se s svojo plačo še nekako prebijam, čeprav imam zdaj povečano družino s sorodniki begunci. Bi nas pa toliko ne moglo shajati samo z mojo in ženino plačo v novem EKO Velenje, 'podnajemniku Gorenja', kjer dela, če ne bi bilo pomoči, o kateri sem že govoril.

Vprašujem se, kako sploh lahko živi kakšna 4-članska družina od dveh plač, kakršna je plača moje žene — z dvakrat po 7 — 8 tisoč tolarjev na mesec.

Mene tudi vzdrževanje sina na študiju v Mariboru precej stane; za ta mesec sem mu dal 4 000 tolarjev. Pa tudi telefon imam in zdaj, ko imam pri sebi sorodnike begunce, iz razumljivih vzrokov z njim velike stroške; za pretekli mesec so znesli 2 000 tolarjev.

Plačo dobivam na tekoči račun in limit dovoljenih 'minusov' na njem zaradi take družine, kot jo imam zdaj, seveda do kraja izrabim, pa čeprav so obresti tudi za dovoljene 'minuse' velike. Pa še zima je pred vrati."

— Kljub vsemu, kar vas res lahko skrbi in teži, pa vas vedno, kadar vas srečam, vidim vedrega in pripravljenega, da se ob kakšni besedi, ki si jo rečeva, nasmejite.

"Ali res? Mogoče pa sem take narave. A ne samo takšne.

Za slabovoljnost kaj imam tudi nekaj zdravil. Moja največja tolažba in veselje je hiška, vikend na eni od rudniških rekreacijskih parcel ob velenjskem jezeru z vikendicami. 'Kunta Kinte' pravimo po delavsko temu naselju hišk, v katerih in okrog katerih njihovi lastniki praznujemo z družinami lep del svojega prostega časa.

Samo na lovce se jezimo, ker se ne brigajo, da nam divjad ne bi obgrizla in popasla, kar posejemo in imamo nasajenega na teh naših parcelah.

Ta svoj vikend imam tudi jaz pokleten, velik pa je v kletnem delu 3 x 4 in zgoraj 3 x 3 kvadratne metre.

Okrog vikenda imam zdaj že tudi kar mali sadovnjak — 8 jablan, 3 hruške, 2 breskvi, in vse to rodi. To je moje premoženje. Pa še 15 trt sem zasadil, ki tudi že rodijo. Toliko grozdja, da ga je za 'prvi lušt'. Za vino pa sem prejšnja le-

ta, ko se je še vedno našel denar tudi zanj, kupoval istrskega burgundca. Kakšno dobro vino sem iz njega dobil — kar samo je teklo po grlu! Popili smo ga večinoma ob rojstnih dnevih in godovih v družinskem krogu in krogu sorodnikov po ženini strani.

Žena, ime ji je Vera, je doma z doliške strani Paškega Kozjaka, s Špeglove bajte tam spodaj pod cerkvijo sv. Jošta na Paškem Kozjaku. In njeni sorodniki so ljudje, ki so vedno pripravljeni, da najdemo kakšno priložnost, da se zberemo in skupaj poveselimo in nasmejimo.

Zdaj smo se že navadili tudi, da vsako leto gremo, ali se odpeljemmo kar z avtobusom, ki si ga naročimo sami, na skupni izlet. Letos, recimo, smo bili na Smrekovcu, Peci in Uršiji gori in vzeli s sabo tudi 'tiganj' in zadosti vsega, kar se navadno v njem cvre za pod zob..."

— Se pravi, da za vas velja pogovor, da kopriva ne pozebe?

"Velja! Če nisem letos mogel kupiti grozdja za vino, bom pa pil sadjevec, ki sem ga, res ne več kot 115 litrov, nastiskal iz svojega sadja."

— Kdaj pa kdaj pa boste zavili še v kakšno gostilno?

"V gostilni pa, odkrito vam povem, sem zdaj, ko sem z vami v tem pogovoru, prvič po 15. avgustu. Enostavno ni denarja, da bi zahajal v gostilne, ker je vse v gostilnah tako drago.

Sredi poletja sem imel še smolo, da sem si med vožnjo s polnim avtom domov od cerkve sv. Jošta na Paškem Kozjaku, kjer smo bili zraven, ko so vlekli nov zvon iz zvonika, avto poškodoval in potem za popravilo moral plačati 16 000 dinarjev. In to malo prej, ko sem potem dobil begunce na dom."

— Nekaj vas bo stala tudi ureditev državljanstva Republike Slovenije.

"Državljanstvo Republike Slovenije sem si že uredil — brez kakršnih koli predsodkov. Mislim, da je vsak, ki hoče živeti v Republiki Sloveniji in si ga mora urediti ali pa bo veljal za tujca v Republiki Sloveniji, kreten, če si ga ne uredi.

Poslušam včasih nekatere približno mojih let v Velenju, ki so iz drugih republik in so od mladosti živeli in delali v Sloveniji, kako se jezijo, ker morajo zdaj izpolniti tisto bolj ali manj formalnost in malo nekaj plačati za ureditev državljanstva Republike Slovenije, in si mislim, zakaj le jeza, saj če ste v Sloveniji živeli in delali pošteno, potem bi lahko vedeli, da je do tega moralo priti."

— Kako pa gledate na bodočnost RLV?

"Ne vem, kaj bi odgovoril na to vprašanje. Dolgo, recimo, nisem razumel, kaj je samoupravljanje, zdaj, ko slišim in vidim, kako nekateri posamezniki in skupine samoupravljajo, pa presneto dobro razumem.

Koliko smo Velenjčani, posebno rudniški delavci, pa tudi drugi, po vojni delali in zgradili udarniško. Tudi jaz sem udarniško veliko delal — v nekdanjem škalskem kamnolomu, pri izgradnji šentilske ceste, izgradnji velenjskih kopališč, pri regulaciji Pake, v rudniku. Koliko je tudi podjetij, ki so se rodila pri RLV in bivšem RSC Velenje.

A zdaj naj bi tisti, ki smo udarniško delali in gradili in imeli manjše plače zato, da bi nastala nova podjetja, ne imeli od tega praktično ničesar. Pa tudi naši otroci in otroci naših otrok ne, ampak nekdo tretji.

Tako nekateri želijo odtujiti družbeno lastnino, ki smo jo soustvarjali."

R.B.

Nasmejte se (če se še morete)!

POVEZANO

Zaskrbljen oče po telefonu: "Tovariš doktor, moj sin ima škrlatiniko!"

"Vem, včeraj sem ga pregledal. Poskrbite, da ne pride v stik z drugimi!"

"Ne razumete! On — moj sin — je poljubil našo hišno pomočnico."

"Preneumno! Potem moramo dekle tudi izolirati."

"Da — in jaz sem tudi poljubil dekle!"

"No, zdaj pa postaja zapleteno. Verjetno ste se tudi vi okužili, če še niste imeli škrlatinke."

"In moja žena — njo sem tudi poljubil!"

"Preklete", je zamrmral zdravnik, "potem bom verjetno tudi jaz zbolel."

BREZ POMENA

— In, hk, kaj boš ti rekel svoji, hk, ženi, ko se vrneš domov?

— Jaz, hk, sploh nisem, hk, oženjen.

— Zakaj pa se potem vračaš domov vsak večer tako pozno?

KAJ BOMO PA MI JEDLI?

Teta Erna je prišla na obisk. Mama jo je vprašala, kaj bi rada jedla.

"Oh, ne skrbi, jaz pojém vse," je rekla teta Erna.

Ko je to slišala Metka, je v strahu vprašala: "Mama, kaj bo pa za nas, če bo teta Erna vse pojedla?"

KMET TEGA NE RAZUME

Turista se pogovarjata s kmetom:

— Kako čudovit zrak imate tu, neprimerno bolj svež je kot v mestu.

— Res je, to pravim tudi jaz. In ne gre mi v glavo, zakaj ljudje ne grade velikih mest na deželi.

ODŠLI SO V POKOJ

Anton GROBELNIK,
upokojen 12. oktobra
Rojen je bil 26. junija 1939 v Završah pri Mislinji. Poročen z Olgo, rojeno Kapelaro. Od 16. septembra 1968 je neprekinjeno delal v RLV, prej pa že v letih 1960 – 1965.

Leta 1968 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami zahod, upokojen pa je bil kot oskrbnik reševalnih aparatov v Reševalni postaji RLV.

Leta 1970 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1972 še izpit za kvalificiranega kopača.

Sodeloval je tudi pri udarniških delovnih akcijah.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v RLV.

Jože STROPNIK,
upokojen 12. oktobra

Rojen je bil 13. marca 1941 v Florjanu pri Šostanju.

Od 8. avgusta 1964 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitevjo zaradi služenja vojašnice pa že od leta 1960.

Leta 1964 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami zahod. Leta 1976 je bil premeščen v Klasirnico in delal v njej do upokojitve kot vzdrževalec samoreševalnih aparatov.

Leta 1965 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v RLV.

Jernej KOCBEK,
upokojen 14. oktobra

Rojen je bil 28. avgusta 1939 v Črešnjecih pri Gornji Radgoni. Poročen z Milko, rojeno Fric.

Od 28. maja 1966 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran kopač v Jami zahod. Junija

1966 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1967 v Jamo zahod, leta 1970 v Jamo vzhod in leta 1977 v Klasirnico, kjer je do upokojitve bil vzdrževalec svetilk.

Leta 1970 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1972 še izpit za kvalificiranega kopača.

Sodeloval je tudi pri udarniških delovnih akcijah.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v RLV.

Janko VOVK,
upokojen 16. oktobra

Rojen je bil 14. aprila 1935 v Pilšanuju. Poročen z Marijo, rojeno Brezovšek.

Od 1. oktobra 1980 je neprekinjeno delal v bivšem REK Velenje in RLV. Zaposlil se je – po poklicu ekonomist – kot vodja

Skupnih služb REK Velenje, upokojen pa je bil kot vodja prodaje v RLV.

Viktor OREŠNIK,
upokojen 18. oktobra

Rojen je bil 30. marca 1939 na Pijani gori pri Krškem. Poročen z Zlatko, rojeno Cokan.

Januarja 1974 se je zaposlil kot polkvalificiran ključavničar v bivšem RSC Velenje, od 1. septembra 1974 pa je

neprekinjeno delal pri jamski mehanizaciji v RLV.

Leta 1978 je opravil izpit za kvalificiranega kovinarja.

M.R.

DOPOLNILA

Zaradi prepozno izpolnjenih, kompletiranih in dobljenih vprašalnikov za delavca ob upokojitvi v rubriki "Odšli so v pokoj" prejšnje številke Rudarja (10/1991) nismo mogli objaviti:

v notici o upokojitvi Helene Uranjek – slike in podatka, da si je leta 1979 ob delu pridobila izobrazbo za knjižničarjino;

v notici o upokojitvi Leopolda Krevzla – podatkov, da si je pridobil tudi naziv inštruktorja rudarskega praktičnega pouka in to dalj časa tudi bil in da je dobil tudi medaljo dela in bil razglašen za najboljšega športnika Velenja v letu 1961.

Srečno!

Uredništvo

Pred 25 leti je bil zaprt premogovnik Zabukovica

Letos mineva že 25 let od zaprtja premogovnika v Zabukovici pri Žalcu, v katerem so skoraj 200 let odkopavali kvaliteten rjavi premog.

Začetki preprostega prvega odkopavanja premoga v okolici Zabukovice segajo tja v sedemdeseta leta 18. stoletja. Takrat so premog pridobivali le blizu površine in do njega prihajali samo z vodoravnimi rovi. Ko je bila leta 1788 odrejena prva jamska mera za jami OLIMP in ANA, pa so začeli odkopavati tudi globlje ležeče premogovne plasti.

V tistem času je v Zabukovici in Libojah obratovalo že večje število manjših premogovnikov. Pridobljeni premog v Zabukovici so uporabljali za kurjenje peči v bližnji opekarni, tovarni galuna na Britnem selu, tovarni keramičnih izdelkov v Grižah in tovarni tekstilnih izdelkov v Sv. Pavlu ali Šentpavlu pri Preboldu.

Libojski in zabukovski premog je pospeševal razvoj steklarske in kasneje še keramične industrije na tem področju. Lastniki malih premogovnikov v Zabukovici in Libojah pa so bili obenem tudi lastniki omenjenih tovarn. Premogovnik Zabukovica je zaradi spreminjanja povpraševanja po premogu doživljal v svoji zgodovini vzpone in padce. Menjavali so se tudi njegovi lastniki. Zadnji zasebni lastnik premogovnika Zabukovica Daniel von Lapp je pokupil vse jamske mere zanj in jih kasneje vse odprodal avstro-ogrski državi. Po razpadu avstro-ogrske monarhije je premogovnik pos-

tal last takrat nastale nove države Jugoslavije. Od leta 1933 do razpada stare Jugoslavije je bil Rudnik rjavega premoga Zabukovica združen z Rudnikom lignita Velenje, direkcija obeh združenih rudnikov pa je bila v Sarajevu.

Po drugi svetovni vojni, ko je postala lastnik povsem opustošenega premogovnika Zabukovica spet nova država Jugoslavija, se je zanj začel ponoven vzpon. Proizvodnja premogovnika je iz leta v leto stalno naraščala in je leta 1951 dosegla vrhunec – kar 147 000 ton kvaliteta rjavega premoga.

To je bil čas udarnišva in čas izgradnje porušene domovine. Čas individualnih, medodkopnih, medobratnih in medpremogovniških tekmovalnih rudarjev v odkopavanju premoga po Sloveniji in celi Jugoslaviji. Za uspehe v udarništvu pa so rudarji prejeli udarniške značke in posebne, dodatne živilske nakaznice. Ni jih bilo malo tudi takšnih, ki so bili razglašeni tudi po dvajsetkrat za udarnika. Takrat rudarji še niso poznali nedelj, praznikov ali kakšnih drugih prostih dni.

Kot sem že omenil, je premogovnik Zabukovica dosegel svoj povojni proizvodni vrhunec leta 1951. V nadaljnjih letih pa je njegova proizvodnja stalno padala. Vse do leta 1966, ko so ga zaradi vdora vode in mulja v njegove jamske prostore zaprli. Tedaj so se za rudarje, zaposlene v zabukovškem rudniku, pričele težave. Okrog 500 jih je ostalo brez "sihta". Zaradi tega je bil izglasovan poseben republiški zakon, po katerem je bilo nekaterim rudarjem v Zabukovici omogočeno, da so se lahko predčasno upokojili, preostali pa so bili bolj ali manj prepuščeni sami sebi. Vendar nekako so se le znašli. Okrog 200 jih je dobilo delo v Rudniku lignita Velenje, drugi pa so se zaposlili v Ferralitu v Žalcu, v celjski cinkarni in železarni v Štorah.

Vsi še živeči nekdanji zabukovski rudarji še danes ne morejo pozabiti "svojega" premogovnika. In ga tudi ne bodo!

Jama zabukovškega premogovnika je bila zelo nevarna, predvsem zaradi pojavov gorljivega plina metana. Menim, da se je ob tej priložnosti zato treba spomniti tudi tragičnega dogodka 12. 8. 1946, ko je v zabukovski jami prišlo do eksplozije tega nevarnega plina. Takrat je ugasnilo življenje sedemnajstih zabukovskim rudarjem.

Iskrica, ki je takrat vnela metan v premogovniku Zabukovica, je povzročila tragedijo, kakršne ta premogovnik v svoji dotedanji zgodovini ni doživel.

Že usodnega dne je prenehalo utripati srce šestnajstih rudarjem, enemu pa nekaj dni kasneje. Poleg teh jih je dvaindvajset bilo poškodovanih in so vsi zaradi posledic poškodb že zdavnaj preminili.

V tej veliki skupinski nesreči je omahnilo v smrt 12 kopačev, 3 "učni" kopači in 2 vozača. Najstarejši je bil 52-letni kopač, najmlajši pa 19-letni vozač.

Zaradi te nesreče v zabukovškem premogovniku je ostalo 11 žena brez možev, 7 staršev brez sinov, 25 otrok pa brez očetov. Nad slednjimi je prevzel skrbništvo premogovnik Zabukovica.

Vsako leto ob dnevu rudarjev upokojeni rudarji na področju Zabukovica – Griže organiziramo srečanje z drugimi krajani in na njem obudimo spomine posameznikov na to tragedijo in na čase, ko nas je sirena zabukovškega rudnika še vsak dan vabila na "SIHT".

Srečno!

Ivan Grobelnik

Ime je znamenje

V uredništvo Rudarja je pretekli teden prispelo pismo. Njegovi vsebini je mestoma bilo mogoče pritrditi, mestoma pa le skomigniti z rameni. Sploh pa bi velikokaj v njej bilo treba preveriti prav po detektivsko in z zasliševanjem kogā. Morda nas je k temu – preverjanju navedb v pismu po metodah preiskovalnih organov – tudi hotel napeljati avtor pisma. Morda nas je hotel tudi opomniti, da preveč sledimo le "normalnemu" delu in življenju, premalo pa brskamo po kočljivih stvarih in, kot sam pravi, celo nečednih poslih nekaterih.

Tega pisma ne bomo objavili. Zato ne, ker je anonimno, nepodpisano, brezimeno. Saj včasih je že ime znamenje in pove, kaj je kdo, s tem pa lahko tudi, kakšen je v dejanju in mišljenju. Sredi pisma, recimo, brezimeni avtor navaja tudi svojo plačo, češ da je premajhna. Na koncu pisma pa pravi, da se ni podpisal zaradi nevarnosti, da bi izgubil službo. Torej bi lahko rekli: njegova plača mu le še zagotavlja neko varnost, mu le še nekaj pomeni in prinese v družinsko blagajno. Kajti drugače bi si poiškal novo, boljše plačano delo, sedanjo službo pa prepustil enemu od mnogih takšnih "Jožetov", kot je tisti s prve strani te številke Rudarja. Takšni "Jožeti" željo čakajo na zaposlitev in bi 4 800 tolarjev pomoči, kolikor je dobijo kot brezposleni, če jo sploh dobijo, radi menjali za trikrat večjo plačo in – DELO. Le toliko bojda avtor anonimnega pisma dobi plače za delo, ki ga ima.

Uredništvo

Obvestili Ljubljanske banke
– Splošne banke Velenje, d.d.

CENJENI OBČANI

Tujo valuto in dinarje lahko kupujete in prodajate v tehle enotah Ljubljanske banke – Splošne banke Velenje, d.d.:

- v ekspozituri na Rudarski cesti v Velenju
- v ekspozituri Mozirje

Tecaj se oblikuje dnevno, odvisno od ponudbe in povpraševanja.

Obrestne mere pri naši banki za dinarska sredstva občanov od 1. 11. 1991 dalje

	letne obrestne mere	mesečne obrestne mere
Tekoči računi občanov	246,35 %	10,75 %
Žiro računi občanov	246,35 %	10,75 %
Hranilne vloge na vpogled	246,35 %	10,75 %
Hran. vloge, vezane nad 12 mesecev	1065,30 %	22,36 %
Hran. vloge, vezane nad 24 mesecev	1086,68 %	22,54 %
Hran. vloge, vezane nad 36 mesecev	1108,06 %	22,72 %
Depoziti, vezani nad 1 mesec	969,08 %	21,50 %
Depoziti, vezani nad 3 mesece		
– dep. do 50.000 SLT	1001,15 %	21,79 %
– dep. od 50.000 do 100.000 SLT	1011,84 %	21,89 %
– dep. nad 100.000 SLT	1022,53 %	21,98 %
Depoziti, vezani nad 6 mesecev	1033,22 %	22,08 %
Depoziti, vezani nad 12 mesecev	1065,30 %	22,36 %
Dovoljena prekoračitev stanja na TR	1182,90 %	23,33 %
Nedovoljena prekoračitev stanja na TR	1289,80 %	24,14 %

PESMI SO KOT MOSTOVI

**Nadaljevanje in konec zapisa iz Rudarja 10/91
z gostovanja moškega pevskega zbora KAJUH
Velenje po južnonemški pokrajini Baden-Württemberg**

Zjutraj naslednjega dne – v soboto, 8. junija – smo se odpeljali na ogled Bodenskega jezera in otoka Mainau v njem.

Po jezeru smo se peljali na pravem pravcatem trajektu, kot pri nas na morju, in po 15 minutah vožnje na njem pristali na delu obale z mostom do otočka Mainaua.

Na otok smo s parkirnega prostora prišli po mostu peš in za skupinski ogled otoka in zanimivosti na njem morali plačati 9 mark vstopnine na osebo. Pa se je tudi izplačalo. Na tem 45 hektarov velikem, prelepem kosu kopnega v Bodenskem jezeru, v lasti grofice in grofa Bernadotte, ki živita v Švici, je bilo toliko paše za naše oči, da se ne dá popisati. Otok je botanični vrt za znamenite rastline s celega sveta. V rastlinjakih na njem smo videli raznovrstne vrtnice, grme rožmarina, rododendronov, orhideje, pomarančevce, limonovce,

mandarine, bananovce in kaj vem kaj vse še. In povsod v tem "vrtu za vse" so bile tablice z botaničnimi imeni in opisi posameznih rastlin. In vse, kar ljudje poznamo po dobrem in užitnem sadu, bojda v tem vrtu tudi rodi – tu, v tem rastlinskem raju sredi jezera, obkroženega s švicarskimi in allgäuskimi Alpami.

Na naša vprašanja, posebno mag. Avberšek ni in ni nehal vpraševati, kako je to mogoče, kako jim to uspe in kaj vse morajo za to narediti, smo zvedeli, da vse občutljive rastline za mraz, zimo in hlad, tudi sorazmerno velike, za čas od jeseni do pomladi pokrijejo s steklenimi zvonovi in ogrevajo, da tako prezimijo.

Vrh vsega pa je na tem otoku povsod bila takšna čistoča, da je kadilce med nami že samo pomisliti bilo sram, da bi si prižgali cigarete. Saj kaj pa naj bi potem naredili s čiki. Nikjer namreč nismo videli

Skica področja, po katerem smo gostovali

"Kajuhovci" si nesporno zaslužijo podporo našega rudnika, saj s svojim petjem žlahtnijo domala vse njegove svečane prireditve.

NA SLIKI: Njihov nastop v začetku svečane seje delavskega sveta našega rudnika 20. septembra letos

nameščenega kaj takega, kar bi koga na tem otočku utegnilo napeljati na misel, da bi kaj odvrnel. Torej smo tako poleg zgleda na nemško točnost, o kateri sem govoril v prvem delu zapisa s tega našega popotovanja po Nemčiji, dobili še lep zgled čuta nemškega človeka za ohranjanje čistoče.

To pot seveda le kadilci in s tem večinoma moški med nami. Kajti od "naših boljših polovic", ki so jih imeli zraven, so se tiste, ki so jim cigarete in cigaretni dim trn v peti, kar privoščljivo nasmihale, ko so opazile, kako kadilci segamo v žep za cigarete in jih hitro spet spravljamo nazaj.

Od Bodenskega jezera smo se vrnili nazaj v Kisslegg, kjer nas je čakala naša glavna pevska preizkušnja na tem gostovanju: nastop pred meščani Kisslegga v telovadnici kissleške osnovne šole. Pred tem našim koncertom pa nam je direktor kissleške osnovne šole še vso šolo razkazal in obrazložil sistem šolstva v Nemčiji.

Naš koncert za meščane Kisslegga

Pri njem smo imeli prek šeststo poslušalcev iz Kisslegga in okolice, so nam po njem povedali člani mešanega pevskega zbora Kisslegga, organizatorji vsega tega našega gostovanja po Nemčiji in naši glavni gostitelji med njim. Tudi prodajo vstopnic za ta naš koncert so organizirali oni. Prav tako propagando in

sploh vse zanj. Tudi klopi in mize za občinstvo so namestiti in potem stregli skupinam poslušalcev za omizji.

Kulturne prireditve po Nemčiji, kakršen je bil ta naš koncert, namreč prirejajo tako, da se občinstvo med njimi lahko tudi krepča. Izkupiček od vstopnic in vsega prodanega med prireditvami te vrste občinstvu za krepčanje pa ostane organizatorjem. Ves iztržek od tega našega koncerta je tako ostal mešanemu pevskega zboru Kisslegga.

Pri tako organiziranih kulturnih prireditvah pa občinstvo seveda ne sedi frontalno, vsi v smeri odra, kot je pri kulturnih prireditvah še vedno najbolj običajno pri nas, temveč sročeno na stolih ob mizah, pri katerih jim strežejo za krepčilo. Pač tako, kot včasih lahko vidimo v satelitskih prenosih programov nemških televizijskih postaj.

Spored vse te prireditve pa je bil tak, da je najprej zapel nekaj pesmi kissleški mešani pevski zbor, nato smo nastopili mi, našemu nastopu pa je sledilo skupno petje vseh v dvorani — nas, pevcev kissleškega zbora in poslušalcev, pod vodstvom dirigenta zbora domačinov Williija.

Za to skupno petje so poslušalci imeli na mizah razmnožena besedila pesmi, in ko so jih enkrat prepeli, so petje še enkrat od začetka do konca ponovili.

Res, vsa dvorana je pela, in razpoloženje, ki se je tako ustvarilo v njej, je bilo nepopisno. Vsi smo se počutili čudovito. Mi še posebno prej, ko nas je občinstvo po vsaki pes-

mi, ki smo jo zapeli, nagradilo z gromkim ploskanjem; še zlasti po dveh nemških pesmih, ki smo ju naštudirali za ta naš nastop.

Ves ta koncert pa se je končal z izmenjavo spominskih daril. Mi smo vse pevce kissleškega zbora obdarili z likovno obdelanimi koščki ksilita in upodobljenim mastodontom na njih, celotnemu njihovem zboru pa smo podelili spominsko plaketo mesta Velerja, naš zbor pa je prejel akvarrel Kisslegga s posvetilom. Naši gostitelji niso skrivali, da so jih naša darila razveselila, mi pa tudi ne, da je nas njihovo.

Po izmenjavi daril smo imeli še družabni večer s plesom, ki bi se utegnili zavleči kar do zgodnjega jutra, če ne bi vedeli, da bo jutraj — kljub temu, da je bila to nedelja, 9. junij — pred nami še en naporen dan in da se moramo zato tudi malo odpočiti.

Prvo, kar smo imeli na našem skupnem sporedu v nedeljo, 9. junija, potem ko smo spet prenočili razkropljeni po domih pevcev in pevk kissleškega mešanega pevskega zbora in imeli pri njih tudi zajtrk, je bil naš odhod k maši v mestno cerkev. Vendar ne zaradi maše same, temveč zato, da bi pri našem obredu sodelovali z našo slovensko pesmijo. To je bila želja naših gostiteljev pevcev in pevk, prijateljska želja. In mi smo se primerno pripravili, da jim to njihovo željo izpolnimo, in jo tudi izpolnili — kot smo po našem petju pri maši opazili, v veliko zadovoljstvo vseh meščanov Kisslegga, ki so bili pri njej. Še več, očitno so bili tako zelo zadovoljni z našim petjem pri maši, da smo jim po njej še zunaj pred cerkvijo morali prirediti mali pevski koncert.

Dolgo dolgo so nam meščani Kisslegga začnemo odpravljati na pot nazaj proti domu, nekaj živahnih naših pesmi. To pa je spadalo že tudi v njihovo poslavljanje od nas. Kajti napočil je čas, da se iz Kisslegga začnemo dopravljati na pot nazaj proti domu. Le še od naših prijateljev in gostiteljev, pevk in pevcev kissleškega mešanega pevskega zbora, smo se morali posebej posloviti. To smo storili pred gasilskim domom v Kissleggu, eni in drugi v naveličustev zaradi vsega lepega,

kar smo v nepolnih treh dneh skupaj doživeli, in spoznanja, da zdaj gremo narazen in se ne bomo tako kmalu videli, vendar čez nekaj časa zagotovo.

Nekatere je tudi do solz ganilo to slovo. A kaj smo si mogli pomagati. Tudi vsega tistega šklocanja s fotoaparati je moralo biti konec. Naš cestni velikan nas je že čakal z odprtimi vrati in začeli smo vstopati vanj, da v njem posedemo po sedežih in se prepustimo potovanju nazaj proti domu. V prvih dveh delih potovanja nazaj še v spremstvu družine Vidic, predsednika upravnega odbora in dirigenta kissleškega mešanega pevskega zbora, potem pa že sami. Med prvim delom vožnje nazaj domov naj bi si namreč po programu, ki ga je pripravil prijatelj Oto Vidic, skupaj s predstavniki zbora, čigar pevci in pevke so bili naši gostitelji, ogledali še idilično staro mesto in eno od južnonemških gospodarskih in kulturnih središč Wangen. V drugem delu, nekaj kilometrov naprej od Wangna, pa naj bi skupaj s spremstvom imeli naročeno kosilo in po njem še slovo od spremstva.

Tako smo si torej ogledali še eno znano staro manjše južnonemško mesto — Wangen. Spet pod vodstvom poklicne vodnice. In vse prej kot žal nam je bilo, da smo se ustavili tudi v tem mestecu. Samostan, ki je v njem, mestna cerkev, mestni vodnjak, mestna hiša s svojo sejno in poročno dvorano in vsem, kar je v njej — vse to je bilo vredno ogleda. V sejni dvorani mestne hiše posebno ogromna starinska miza in na tej mizi ti isti grbi vseh krajev, iz katerih prihajajo delegati na seje za to mizo in sedijo za njo vedno na enem in istem mestu.

Posebnost v mestni hiši Wangna je tudi zemljevid mesta z bližnjo okolico iz leta 1611, narejen neverjetno natančno glede na čas nastanka in instrumente, ki so jih zemljemerji in kartografi takrat imeli na razpolago. Nič več kot 11 metrov namreč ne znaša odstopanje opravljenih in nanešenih meritev na ta zemljevid od ponovno opravljenih enakih meritev z modernimi instrumenti.

Wangen je za nami. Tudi kosilo, ki smo ga imeli naroče-

nega že od Wangna naprej, in poslavljamo se od našega prijatelja Ota Vidica in drugih, ki so nas spremljali vse do tod. Vsakemu posebej zapojemo v slovo eno pesem. Otu "N'mau čez izaro", in razjoče se, ko jo posluša, ko ga spomni na njegovo rodno grudo, na njegov rojstni kraj, na našo prelepo Slovenijo. Tudi nas obide ob tem silno ganotje in v njem Otu in drugim, ki so nas spremljali na poti nazaj domov do tod, izrečemo uradno, neizpodbitno povabilo za ponovni prihod njihovega zbora k nam v Velenje. Njihov odziv na to povabilo je le navdušeno pritrdjevanje. Tako se dokončno poslovimo in mi smo potem spet na našem "velebusu" in začnemo z njim brzeti skozi slikovito pokrajino naprej proti domu. Tujine je pred nami vedno manj in domovina je vedno

bliže. Vozimo se in pogovarjamo in si izmenjujemo mnenja o vsem, kar smo videli in doživeli, in menimo: Lepo je bilo. Deležni smo bili velike prijaznosti in pozornosti ljudi, ki so nas obkrožali. Vsi so bili do nas širokogrudni, niti malo "škrti", kot marsikdo rad očita Nemcem. Skratka, nepozabno je bilo.

S takim skupnim sklepom se pripeljemo tudi na mejni prehod na Viču in naš carinik, ki pride k našemu avtobusu, da bi pregledal, če imamo kaj za carinjenje, se pregleda sploh ne loti, ko mu povemo, da smo v avtobusu pevci, in mu zapojemo: Slovenec sem ... Samo "Srečno!" nam reče in nas spusti naprej!

Pripravil Dominik Češek,
predsednik Upravnega
odbora
MOPZ Kajuh

Nasmejte se (če se še morete)!

NI ZA KAJ

Ob dveh zjutraj zazvoni telefon.

"Prosim, je tam 22-11-66?"

"Ne, tu je 112266."

"Potem sem se pa zmotil. Oprostite, da sem vas zbudil!"

"Ni za kaj, sem tako moral vstati, ker je pozvonil telefon!"

PRAV MU JE

Janez in Lojze sta umrla. Prvi je šel v nebesa in drugi v pekel. Nekoga dne imata dopust in se srečata na oblaku. Lojze, ki je prišel iz pekla, pripoveduje:

"Delam dve uri na dan, stanovanje je v redu in hrana dobra." Janez pa pove o nebesih: "Jaz pa moram delati dvanaest ur na dan."

"Kako pa to?" vpraša Lojze.

"No, imamo premalo ljudi."

MLADOST

Kmet je za svoje krave kupil novega mladega bika.

"Lahko pa ostaneš pri svojih kravah," je rekel kmet staremu biku. Mladi bik se je takoj spravil nad krave, stari pa ga je, pihajoč od jeze, brcnil. "Nehaj," mu je rekel kmet, "ti si prestar za to!"

"Vem," je rekel stari bik, "ampak pokažem mu pa lahko, da nisem krava."

UBOGE BABICE

Janezek je moral k zdravniku. Zdravnik je ugotovil močan srbež na ritki. Mama mu je to pozneje

razložila: "To povzročajo gliste, ki tam ležejo jajčeca." Naslednji dan je šel Janezek na sprehod z babico. Nenadoma se ustavi, dvigne plašč in pravi: "Počakaj, babica, moram se popraskati, jajca me srbiijo."

Modre misli

Hvalisanje je začetek sramote. (Japonski pregovor)

Filozofija je poezija tistega, o čemer nimamo pojma. (Imre Madach)

Bogastvo je kot morska voda: bolj, ko jo pijemo, bolj smo žejni. (Arthur Schopenhauer)

Zaljubljenec je podoben vžigalici: ko se vname, izgubi glavo. (Anonim)

Uspeh je vedno otrok drznosti. (Voltaire)

Svet je norišnica, v kateri vsakdo misli, da je pameten. (A. Dukić)

Nove stvari ne nadomestijo tistih, ki so propadle. (V. Gotovac)

Moč mladosti je v tem, da prezira posledice. (M. Kessel)

Jezik je zelo dobra stvar, samo če ni ženski. (C. Dickens)

Boj se tistih, ki jim je patriotizem poklic! (A. Dukić)

Izhod je najpogostejše tam, kjer je bil vhod. (S.J.Lec)

Šport in rekreacija

KEGLJANJE V OKVIRU NAŠIH LETOŠNJIH DELAVSKIH ŠPORTNIH IGER

V kegljišču ob Kidričevi cesti v Velenju je bilo v sredo in četrtek, 16. in 17. oktobra, letošnje prvenstvo delavcev našega rudnika v kegljanju.

Končne ekipne uvrstitve

1. Priprave – 1569 podrtih kegljev, 2. Jama Preloge – 1535, 3. Klasirnica – 1516, 4. HTZ – 1507, 5. Jamska mehanizacija – 1505, 6. Zračenje – 1478, 7. Jama Pesje – 1417, 8. Jamske gradnje – 1400, 9. Jama Skale – 1346, 10. Podjetje za proizvodnjo lesnih polizdelkov – 1268, 11. Skupne službe RLV – 1237

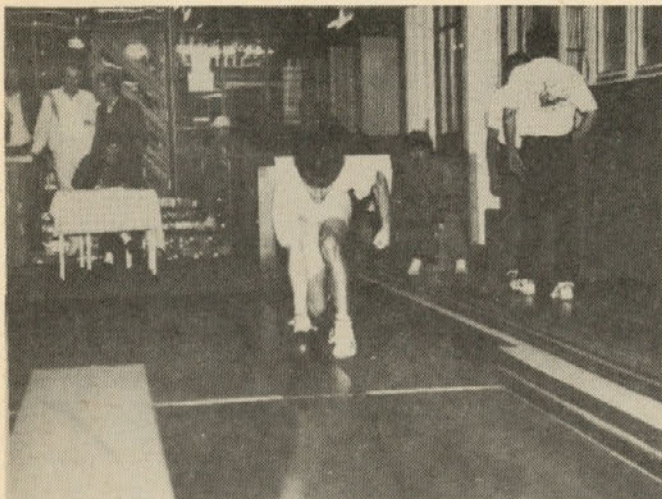
Uvrstitve posameznikov do 10. mesta

1. Nedeljko DRAGIČ, Zračenje – 421 podrtih kegljev, 2. Dorde TOMIČ, HTZ – 420, 3. Vejsil FATIČ, Priprave – 417, Demal GLAVIČ, Zračenje – 407, 5. Milan MATIČ, Jama Pesje – 402, 6. Janko ŠPINDLER, Klasirnica – 401, 7. Franc KRAMER, HTZ – 400, 8. Emil VIRANT, Priprave – 398, 9. Rajko URŠEJ, Jamska mehanizacija – 396, 10. Zehrudin DAFIČ, Jama Prelo – 395

Diana JANEŽIČ

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO

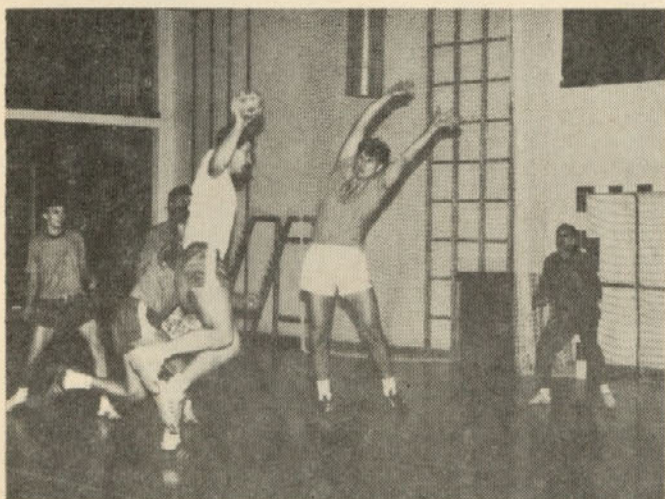
V četrtek, 24. oktobra, je bilo v strelišču velenjske strelske družine Mrož letošnje prvenstvo delavcev in delavk našega rudnika v streljanju z zračno puško. Pri njem je sodelovalo 65 tekmovalk in tekmovalcev.

Kegljalo je 11 ekip

V streljanju je tekmovalo 65 naših delavcev in delavk

Rokometno ligaško tekmovanje je bilo končano 29. oktobra

Ekipne uvrstitve

1. Jamska mehanizacija – 602 kroga, 2. Jama Pesje – 586, 3. Klasirnica – 536, 4. Jamske gradnje – 530, 5. HTZ – 501, 6. Priprave – 466, 7. Skupne službe RLV – 433, 8. Jama Preloge – 388, 9. Jama Škale – 266, 10. Praktično izobraževanje – 243, 11. PLP – 223

Uvrstitve posameznikov do 5. mesta

Ženske: 1. Darja KELHER, HTZ – 166 krogov, 2. Štefka LESJAK, Skupne službe RLV – 140, 3. Marta SVETINA, Skupne službe RLV – 125, 4. Diana JANEŽIČ, Skupne službe RLV – 108, 5. Marija ZAJC, Skupne službe RLV – 106

Moški: 1. Jože DETLBACH, Jama Pesje – 170 krogov, 2. Miran SVETINA, Jamska mehanizacija – 160, 3. Henrik PETEK, Jamska mehanizacija – 157, 4. Jože SATLER, Priprave – 157, 5. Hajrudin PAJT, Jama Pesje – 154

D.J.

ROKOMET

Letošnje ligaško tekmovanje delavcev našega rudnika v rokometu je potekalo ob torkih popoldne in zvečer v telovadnici velenjske osnovne šole Šalek. Prvo kolo je bilo odigrano 17. septembra, zadnje, sedmo pa 29. oktobra.

V ligi je tekmovalo dvanajst ekip, na koncu njihovega tekmovanja pa je bila iz lige izključena ekipa Jame Škale, ker je v njej igral delavec, zaposlen v Jami Pesje.

Rezultati ligaškega tekmovanja

1. Klasirnica	6	6	0	0	93:44	12	+ 49
2. J. mehanizacija	6	5	0	1	111:90	10	+ 21
3. Jama Preloge	6	4	0	2	117:75	8	+ 42
4. Priprave	6	2	0	4	81:86	4	- 5
5. PLP	6	0	1	5	46:105	1	- 59
6. J. transport	6	1	0	5	76:93	2(-2)	- 17
7. Skupne službe	6	0	1	5	70:103	1(-1)	- 33

V zunajligaškem delu tekmovanja so se po sistemu na izpadanje pomerile ekipe Jama Pesje, Jamske gradnje, HTZ in Zračenje in v finalu so bili boljši igralci iz Jame Pesje, ko so z rezultatom 7 : 6 premagali ekipo Zračenja in se tako za prihodnje leto kvalificirali za sodelovanje pri ligaškem tekmovanju.

D.J.

NAMIZNI TENIS

V ponedeljek, 11. novembra, je bilo v telovadnici TVD Partizana v Škalah letošnje ekipno prvenstvo delavcev našega rudnika v namiznem tenisu.

Uvrstitve ekip

1. Klasirnica, 2. Jamske gradnje, 3. Jama Preloge, 4. HTZ, 5. Priprave, 6. Jamska mehanizacija, 7. Skupne službe, 8. Zračenje

D.J.

KAKO PROIZVAJAMO?

Proizvodnja premoga v našem rudniku v oktobru v primerjavi s predvideno v osnovnem, letnem načrtu in v primerjavi s predvideno v mesečnem načrtu:

Jama Preloge	139 960 ton	(100,26 %)	100,98 %
Jama Pesje	117 950 ton	(124,55 %)	119,14 %
Jama Škale	66 670 ton	(113,67 %)	121,22 %
Priprave	21 22 ton	(126,31 %)	120,57 %
Skupaj RLV	345 800 ton	(111,64 %)	111,48 %

V oktobru smo imeli 22 delovnih dni.

Proizvodni načrt za november

(V oklepajih so navedene proizvodne naloge iz osnovnega načrta!)

Jama Preloge	150 000 ton	(137 090)
	7 500 t/dan	(7 215)
Jama Pesje	130 000 ton	(130 000)
	6 500 t/dan	(6 842)
Jama Škale	62 000 ton	(59 470)
	3 100 t/dan	(3 130)
Priprave	18 000 ton	(15 160)
	900 t/dan	(798)
Skupaj RLV	360 000 ton	(341 720)
	18 000 t/dan	(17 985)

Za november smo načrtovali 20 delovnih dni – ob vseh prostih sobotah.

V obdobju januar – oktober 1991 smo v RLV odkopali 3 195 900 ton premoga ali 102,75 % glede na osnovni načrt.

Proizvodni sektor Skupnih služb RLV,
Oddelek za tehnične plane in analize

Iz desete letošnje, oktobrske številke Srečno, glasila delavcev Rudnikov rjavega premoga Slovenije

Tiskovna konferenca dr. M. Tomšiča

Na tiskovni konferenci, ki je bila pred dobrim tednom, je minister za energetiko dr. Miha Tomšič skupaj s sodelavcema seznanil slovensko javnost o treh sklopih vprašanj s področja energetike: ekološkem programu v energetiki, dolgovih velikih porabnikov električne energije in o ekonomski situaciji v energetskem gospodarstvu.

Po njegovi oceni – minister za energetiko je leto in pol – je ekološki program v energetiki zaradi znanih razlogov v zamudi za približno eno leto.

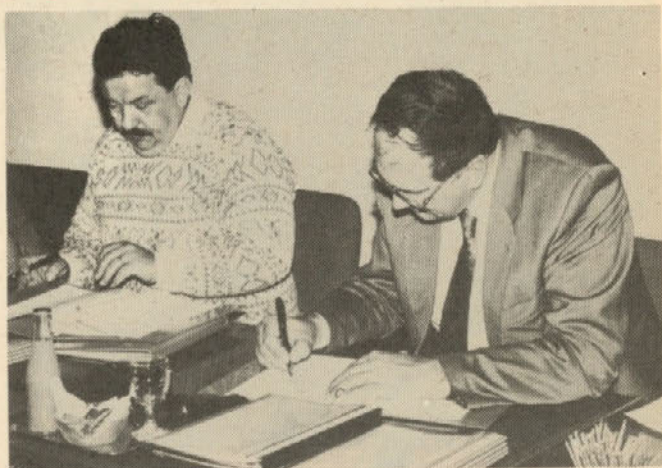
Po oceni ministrstva lahko na področju varstva voda realno pričakujemo, da bo do konca tega leta uresničen program izgradnje separacije premoga in modifikacije pilotne čistilne naprave pri Rudni-

ku rjavega premoga Trbovlje. Veliki porabniki električne energije dolgujejo okoli 120 milijonov DEM in zato bodo potrebni koreniti posegi, da bi se uvedel red tudi na tem področju. Po mnenju dr. Tomšiča so za to odgovorna tudi druga ministrstva in organi v posameznih občinah. Po oceni ministrstva za energetiko je zdaj največji problem zagotovitev potrebnih finančnih sredstev za premogovništvo, ki dolguje republišnemu proračunu za prispevke od izplačanih osebnih do-

hodkov lani in letos okoli 260 milijonov din (Trbovlje in Velenje). Ministrstvo je pri pripravi vrednostnega plana za četrto letošnji kvartal med drugim predvidelo tudi, da se navedeni dolg proračunu Republike Slovenije do konca tega leta poravna z realnejšim vrednotenjem vrednosti energetskega goriva do konca tega leta. Če dolg do republiškega proračuna ne bo poravnal, rudarji ne bodo smeli povečevati plač.

J.G.

Kolektivna pogodba za elektrogospodarstvo in premogovništvo podpisana!

Tako, kot kaže zgornja slika, sta predsednik Republiškega odbora Sindikata dejavnosti energetike Slovenije Franc Druks in republiški minister za energetiko dr. Miha Tomšič na sedežu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v Ljubljani 28. oktobra podpisala Kolektivno pogodbo za elektrogospodarstvo in premogovništvo.

Ob tem dejanju je minister Tomšič dejal, da je vlada s podpisom te pogodbe zadovoljna, in sicer zato, ker ta pogodba pomeni tudi enotno merilo za osebne dohodke delavcev v energetiki, ki ga doslej ni bilo in je zato glede osebnih dohodkov delavcev v tej dejavnosti bilo precej nereda.

Franc Druks pa je med drugim izrazil upanje, da bo ta pogodba zdrav temelj za zagotavljanje socialne in materialne varnosti delavcev v energetiki ter potrebne preskrbljenosti Slovenije z energijo.

Diana Janežič

Ekološki projekt

Vlada je pripravila program z naslovom Slovenski ekološki projekt s programom investicij, ki jih je pripravljena kreditirati Svetovna banka.

Ta program vodi Republiški sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, v sodelovanju z različnimi republiškimi in lokalnimi organi in podjetji.

Cilj tega projekta je predvsem: tehnično rešiti zgočene in investicijsko najzahtevnejše ekološke probleme Ljubljane, Maribora, Šoštanj, Trbovelj in Krškega z ustvarjanjem osnov za prihodnji ekološko sprejemljiv razvoj.

Raziskava

Ministrstvo za raziskovalno dejavnost in tehnologijo je objavilo spisek projektov, ki bodo (so)financirani iz sredstev tega ministrstva za spodbujanje tehnološkega razvoja v letu 1991. V spisku teh projektov so tudi Raziskave onesnaženosti zraka in okolja v Zasavju in Šaleški dolini ter vpliva te onesnaženosti na zdravje ljudi. Prijavitelj teh raziskav je Rudnik lignita Velenje, projektu zanje pa je namenjenih 700 000 din oziroma SLT.

RUDAR, glasilo Rudnika lignita Velenje

Organ pri glasilu: Odbor za informiranje, predsednik Jože Hace

Odgovorni urednik: Diana Janežič

Naslov uredništva: Rudnik lignita Velenje, glasilo Rudar, Partizanska 78 (NOP), 63320 Velenje

Telefon: (063) 853-312, interna številka 1815

Izdelava fotografij: Ivan Pungartnik, Jamomerstvo RLV

Tisk: Tiskarna Velenje (Štrbenkova 2, 63320 Velenje)

Naklada in izdajanje: 4 200 izvodov enkrat na mesec

Srečno!